

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

Bakalářská práce

**Bezpečnost a ochrana zdraví při práci v podmínkách
konkrétního subjektu**

Markéta Šomjaková

© 2017 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Markéta Šomjaková

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci v podmínkách konkrétního subjektu

Název anglicky

The Occupational safety and health during the work in conditions of the particular company

Cíle práce

Primárním cílem práce je definovat prostředí dřevařského průmyslu z pohledu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a zároveň uvést hlavní závazky zaměstnavatele vůči svým zaměstnancům. Teoretické poznatky budou aplikovány na konkrétní firmě HERAP – pilařská výroba.

Sekundárním cílem je analýza úrazovosti ve firmách dřevařského charakteru v Libereckém kraji za posledních sedm let a kalkulace celkových nákladů firmy vynaložených na správné dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví dle nynějších zákonů a vyhlášek.

Metodika

Práce je rozdělena na dvě části a to na teoretickou a praktickou.

Teoretická část je zaměřena na obecnou problematiku bezpečnosti a ochrany zdraví na pracovišti a také na práva a povinnosti jak zaměstnavatele, tak i zaměstnanců vyplývající ze současné legislativy.

K dosažení sekundárního cíle v praktické části je čerpáno převážně z vnitropodnikových směrnic podniku BOZP, nejvíce pak z Knihy pracovních úrazů, která slouží ke komparaci analýzy úrazovosti v Libereckém kraji. K ekonomickému hodnocení nákladů firmy budou využity údaje z Výkazu zisků a ztrát od roku 2009-2015.

Doporučený rozsah práce

30-40 stran

Klíčová slova

Bezpečnost, ochrana, zdraví, práce, BOZP, HERAP, práce, pilařská výroba, zaměstnanci, zaměstnanec, úraz

Doporučené zdroje informací

Další literatura a odborné články po konzultaci s vedoucí BP

Neugebauer, T. *Bezpečnost a ochrana zdraví v kostce*. ISBN: 978-80-7357-556-4

Neugebauer, T. *Školení bezpečnosti práce, požární ochrany a motivační školení k prevenci rizik*. ISBN:978-80-7478-454-5

ŠALAMON, P. *Práce v lese a na pracovištích obdobného charakteru*. Praha: Aspi, 2009. ISBN 978-80-7357-398-0.

ŠENK, Z. *Bezpečnost a ochrana zdraví při práci : prakticky a přehledně podle normy ČSN OHSAS 18001:2008*. Olomouc: ANAG, 2009. ISBN 978-80-7263-551-1.

Předběžný termín obhajoby

2016/17 LS – PEF

Vedoucí práce

Mgr. Ivana Hájková

Garantující pracoviště

Katedra práva

Elektronicky schváleno dne 27. 10. 2015

JUDr. Jana Borská

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 10. 11. 2015

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 13. 03. 2017

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Bezpečnost a ochrana zdraví při práci v podmínkách konkrétního subjektu" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 13. 3. 2017

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucí mé bakalářské práce, paní Mgr. Ivaně Hájkové za cenné rady. Děkuji také firmě HERAP za poskytnutí vnitropodnikové dokumentace, díky které jsem mohla zpracovat praktickou část. Dále děkuji panu Miroslavu Svobodovi za rady v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví. A v neposlední řadě mé rodině a blízkým, kteří mi byli oporou po celou dobu studia na Provozně ekonomické fakultě České zemědělské univerzity v Praze.

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci v podmínkách konkrétního subjektu

Souhrn

Tato bakalářská práce se zabývá problematikou bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v podmínkách konkrétního subjektu. V teoretických východiscích jsou definovány často objevující se základní pojmy, dále obecná právní úprava bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, kde jsou vymezeny jak povinnosti zaměstnavatele (vč. evidování pracovních úrazů), tak i práva a povinnosti zaměstnanců.

V druhé části práce jsou teoretické poznatky pomocí vnitropodnikových směrnic aplikovány na konkrétním subjektu – firmě HERAP, která se zabývá pilařskou výrobou. Podrobně jsou popsány kategorizace prací, poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, školení zaměstnanců a další.

Poslední část práce se zabývá analýzou nákladů, které firma HERAP vynaložila na správné dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v roce 2015 a následně je provedena analýza úrazovosti v podnicích dřevařského charakteru v Libereckém kraji v letech 2009 - 2015. V závěru je vyhodnoceno, jak je zajištěna BOZP ve společnosti HERAP a nedostatky, které by bylo potřeba do budoucna zlepšit.

Klíčová slova: zaměstnanec, zaměstnavatel, HERAP, úraz, bezpečnost, ochrana, zdraví, práce, pilařská výroba, firma

The Occupational safety and health during the work in conditions of the particular company

Summary

This thesis deals with the occupational safety and health conditions in the particular subject. In the theoretical part the basic concepts, which frequently occur, are defined for better orientation; then legislation of occupational safety and health are explained as obligations of employers and the rights and obligations of employees. Finally this part deals with the recording of occupational injuries - what are the obligations of employers in the investigation of accidents.

In the second part the theoretical knowledge is applied to the particular entity - the company HERAP - sawmilling. They are described in detail categorization of the work, provision of personal protective equipment, training of employees and others.

The last part deals with an analysis of costs, which the company HERAP spent on proper compliance with occupational safety and health in 2015. It also subsequently provides an analysis of accidents in enterprises of wood character in Liberec Region during 2009 - 2015. In conclusion, it is evaluated the quality of OHS at HERAP and also defects that would be needed to improve in future.

Keywords: employee, employer, HERAP, accident, safety, security, health, work, sawmilling, company

Obsah

1 Úvod.....	11
2 Cíl práce a metodika	12
2.1 Cíl práce	12
2.2 Metodika	12
3 Teoretická východiska	14
3.1 Základní pojmy	14
3.1.1 Zaměstnavatel	14
3.1.2 Zaměstnanec	14
3.1.3 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci	14
3.1.4 Základní právní předpisy BOZP	15
3.1.5 Kniha úrazů.....	15
3.1.5.1 Obsah knihy úrazů	16
3.2 Právní úprava BOZP	17
3.2.1 Zákoník práce – bezpečnost a ochrana zdraví při práci.....	17
3.2.1.1 Hlava I	17
3.2.1.2 Hlava II.....	18
3.2.1.3 Hlava III neboli společná ustanovení	22
3.2.2 Zaměstnavatel a jeho povinnosti v rámci BOZP	23
3.2.2.1 Kategorizace prací	23
3.2.2.2 Prevence rizik	24
3.2.2.3 Ochranné nápoje	24
3.2.2.4 Osobní ochranné pracovní prostředky.....	25
3.2.2.5 Školení.....	25
3.2.2.6 Bezpečnostní přestávky	26
3.2.2.7 Zdolávání mimořádných událostí	26
3.2.2.8 Bezpečnostní značky a signály	26
3.2.2.9 Pracovně-lékařská péče	27
3.3 Evidence pracovních úrazů	27
3.3.1 Povinnosti zaměstnavatele při výskytu pracovního úrazu	28
3.3.2 Šetření příčin a okolností úrazu	28
4 Vlastní zpracování.....	30
4.1 Představení podniku	30
4.1.1 Prostředí firmy HERAP	30

4.2	Bezpečnost a ochrana zdraví ve společnosti HERAP	31
4.2.1	Organizační směrnice k zajištění BOZP	31
4.2.2	Kategorizace prací	32
4.2.3	Identifikace a hodnocení rizik ve společnosti.....	34
4.2.4	Revize, kontroly, prohlídky	38
4.2.5	Ochranné nápoje	38
4.2.6	Poskytování osobních ochranných pracovních prostředků.....	38
4.2.7	Osobní ochranné pracovní prostředky u konkrétní pozice	41
4.2.8	Školení zaměstnanců při nástupu do zaměstnání.....	44
4.2.8.1	Školení - četnost, provádění a odborná příprava zaměstnanců	44
4.2.9	Bezpečnostní přestávky	45
4.2.10	Bezpečnostní signály	45
4.2.11	Pracovnílékařská péče – ověřování pracovní způsobilosti zaměstnanců .	45
5	Výsledky a diskuze	47
5.1	Náklady spojené s BOZP	47
5.2	Analýza úrazovosti v Libereckém kraji	48
5.2.1	Ekonomické subjekty v Libereckém kraji	48
5.2.2	Dřevařský průmysl – analýza úrazovosti v Libereckém kraji	49
5.2.2.1	CZ-NACE.....	49
5.2.2.2	Pracovní úrazy	50
5.2.2.3	Úrazy ve společnosti HERAP	51
5.2.2.4	Úrazovost subjektů dle CZ-NACE 16.1 v Libereckém kraji	52
6	Závěr.....	56
7	Seznam zkratk	61
8	Přílohy	62

Seznam grafů

Graf 1:	Náklady v % na BOZP společnosti HERAP v roce 2015	47
Graf 2:	Počet úrazů ve společnosti HERAP v letech 2009 - 2015	52
Graf 3:	Počet subjektů CZ-NACE 16.1 v Libereckém kraji v letech 2009 - 2015.....	53
Graf 4:	Počet subjektů CZ-NACE 16.1, které nahlásily úraz v letech 2009 – 2015 v Libereckém kraji.....	53
Graf 5:	Vývoj úrazovosti v odvětví CZ-NACE 16.1 v Libereckém kraji.....	54

Seznam tabulek

Tabulka 1: Zařazení prací do kategorií	32
Tabulka 2: Zařazení prací do kategorií	34
Tabulka 3: Hodnocení rizik souvisejících s obráběním dřeva – pracoviště, dřevoobráběcí stroje.....	36
Tabulka 4: Vyhodnocení rizik pro výběr a použití ochranných pracovních prostředků	40
Tabulka 5: Náklady na OOPP manipulačního dělníka	41
Tabulka 6: Náklady na OOPP obráběče strojů na dřevo	42
Tabulka 7: Náklady na OOPP pro obsluhu nakladače.....	42
Tabulka 8: Náklady na OOPP pro pracovníka na venkovní skládce kulatiny.....	43
Tabulka 9: Náklady na OOPP Pracovníka údržby.....	43
Tabulka 10: Členění úrazů dle CZ-NACE 16.1.....	51
Tabulka 11: Průměrný počet úrazů v letech 2009 - 2015 dle subjektů CZ-NACE 16.1 v Libereckém kraji	54

1 Úvod

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci je oblast, které by měl každý zaměstnavatel věnovat zvýšenou pozornost, jelikož s touto problematikou souvisí mnoho právních předpisů, které je nutné dodržovat a chránit tak zdraví zaměstnanců. Samozřejmě záleží, o jakou oblast činnosti se v podmínkách jednotlivých zaměstnavatelů jedná. Existují totiž profese, kde je sledována bezpečnost a ochrana zdraví při práci v obecné rovině nebo naopak takové druhy prací, kde jsou kladeny specifické požadavky. Proto je nutné se touto oblastí podrobněji zabírat, což byl důvod ke studii tohoto oboru.

Tato práce je přehledem podstatných náležitostí, které souvisí se správným dodržováním bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Tyto náležitosti jsou následně aplikovány na konkrétním subjektu – společnosti HERAP, která se zabývá pilařskou výrobou. Následně je provedena analýza nákladů, které souvisí se správným dodržováním předpisů BOZP a porovnání úrazovosti v podnicích dřevařského charakteru v Libereckém kraji v letech 2009 – 2015.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Primárním cílem práce je analyzovat bezpečnost a ochranu zdraví při práci ve všeobecných podmínkách a uvést povinnosti zaměstnavatele, ale i práva a povinnosti zaměstnanců. Dále v teoretických východiscích se práce zaměřuje na evidenci pracovních úrazů a s ní spojenou povinnost zaměstnavatele při řešení pracovního úrazu. Na základě právní úpravy a interních dokumentů jsou teoretické poznatky aplikovány na společnosti HERAP, která se zabývá pilařskou výrobou, kde je s ohledem na ekonomickou činnost kladen větší důraz na bezpečnost.

Sekundárním cílem je analýza nákladů, které firma vynaložila v roce 2015 na správné zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a analýza úrazovosti v Libereckém kraji v podnicích obdobného (dřevařského) charakteru v letech 2009 – 2015. V závěru je vyhodnoceno, jak je zajištěna BOZP ve společnosti HERAP a nedostatky, které by bylo potřeba do budoucna zlepšit.

2.2 Metodika

Bakalářská práce je rozdělena na tři části a to „Teoretická východiska“, „Vlastní zpracování“ a „Výsledky a diskuze“. V části „Teoretická východiska“ je převážně čerpáno z platné legislativy, internetových zdrojů a odborné literatury, jejichž souhrn je uveden v „Seznamu použitých zdrojů“. Část „Vlastní zpracování“ se zabývá opatřením bezpečnosti a ochrany zdraví v podmínkách konkrétního subjektu – firmy HERAP, jejíž ekonomická činnost je pilařská výroba. Informace ke zpracování této části jsou získány z vnitropodnikových směrnic, primárně ze Základní dokumentace BOZP a Knihy úrazů.

Poslední úsek (tj. Výsledky a diskuze) analyzuje náklady firmy HERAP, které v roce 2015 vynaložila na správné zajištění BOZP – data pro tuto analýzu jsou získána z účetnictví firmy. Vzhledem k tomu, že se firma HERAP zabývá pilařskou výrobou, dalším krokem je analýza úrazovosti. Úrazovost je sledována v Libereckém kraji v podnicích obdobného charakteru v letech 2009 – 2015. Zde jsou data o počtu ekonomických subjektů získána z Českého statistického úřadu pro Liberecký kraj a data o počtu úrazů jsou poskytnuta z Oblastního inspektorátu bezpečnosti práce pro Liberecký a Ústecký kraj. Následně je

provedena komparace úrazovosti mezi firmou HERAP a průměrnou úrazovostí v podnicích dřevařského charakteru (dle CZ-NACE 16. 1) v Libereckém kraji v jednotlivých letech. Z výsledku porovnání je pak vyhodnocen závěr o úrazovosti ve firmě HERAP.

3 Teoretická východiska

3.1 Základní pojmy

Pro lepší orientaci a chápání některých vztahů, které se v práci vyskytují, jsou pojmy nacházející se častěji, vysvětleny. Jedná se zejména o definování a určení zaměstnavatele, zaměstnance, bezpečnosti a ochrany zdraví na pracovišti a knihu úrazů.

3.1.1 Zaměstnavatel

Definice zaměstnavatele je ustanovena v zákoníku práce a to v § 7 až § 10. Zaměstnavatel může být fyzická nebo právnická osoba, která zaměstnává další fyzické osoby - zaměstnance ve vztahu pracovněprávním. Zaměstnavatel může být česká i zahraniční právnická osoba – ta má sídlo mimo území České republiky. Identifikačním znakem zaměstnavatele je, že zaměstnává alespoň jednoho zaměstnance a musí být starší 18 let (1, s. 9). Zaměstnavatel má svá práva a povinnosti vůči zaměstnancům, kterým se bude práce v rámci bezpečnosti a ochrany zdraví věnovat více v další části.

3.1.2 Zaměstnanec

Definice zaměstnance je zahrnuta v § 6 zákoníku práce. Zde jsou také obsaženy základní podmínky pro vznik pracovněprávní způsobilosti fyzické osoby. Mezi tyto podmínky patří v první řadě dosáhnutí 15 let věku, dále pak den nástupu do práce – ten nesmí být sjednán kde dni, který by předcházela dni, kdy fyzická osoba ukončí povinnou školní docházku. Při dovršení zaměstnancových 18 let má plnou právní způsobilost. Zaměstnanec musí plnit a vykonávat danou závislou činnost pro svého zaměstnavatele, za kterou dostane mzdu nebo plat. Každý zaměstnanec má svá práva a povinnosti vůči svému zaměstnavateli (1, s. 11).

3.1.3 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci (zkratka BOZP) nemá jednotnou definici. Je to vědní obor, který se zabývá bezpečností zaměstnanců na všech pracovištích (2, s. 16). Obsahuje opatření, která jsou stanovena dle typu práce v pracovním procesu, a určuje je zaměstnavatel spolu s právní předpisy. S bezpečností a ochranou zdraví při práci souvisí mnoho problematik, které musí zaměstnavatel zajistit, jako např. požadavky organizačního a technického charakteru na pracovišti, pracovní postupy a organizace práce; hygienu práce;

poskytování osobních pracovních bezpečnostních oděvů, dezinfekčních prostředků či ochranných nápojů; školení zaměstnanců či signály a značení pro bezpečnost (2, s. 19).

V Evropské unii jsou stanovené právní předpisy pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, proto každá členská země EU je jimi vázána. Jedná se o Směrnici rady č. 89/391/EHS z roku 1989, která slouží pro zlepšení BOZP zaměstnanců a je základem legislativního rámce bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Od ledna 2001 došlo v České republice k řadě změn následkem akceptace nového evropského pojetí. Změnil se nový přístup a zodpovědnost zaměstnavatelů se zvýšila tím, že musí častěji a efektivněji vyhledávat možná rizika nebo vyhodnotit rizikovost daných faktorů. BOZP se vztahuje na všechny zaměstnance v podniku, včetně zaměstnavatelů, kteří jsou zodpovědní za pracoviště a jejich bezpečnost (1, s. 15).

3.1.4 Základní právní předpisy BOZP

Existuje více než 80 právních předpisů a norem, které slouží k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví na pracovišti. Mezi nejdůležitější předpisy patří (3):

- zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 309/2006 Sb., zákon o zajištění dalších podmínek BOZP, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů
- nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů
- nařízení vlády č. 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí
- vyhláška č. 79/2013 Sb., o pracovně-lékařských službách a některých druzích posudkové péče

V práci bude primárně rozebírán zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce – bezpečnost a ochrana zdraví při práci.

3.1.5 Kniha úrazů

Všechny pracovní úrazy, které vznikly v podniku, se musí zaevidovat do knihy úrazů dle Zákoníku práce č. 262/2006 Sb. a nařízení vlády č. 201/2010 Sb. (4). Pro zlepšení

evidence a přehlednosti statistických údajů v roce 2008 vešla v platnost novela pracovních úrazů, s kterými souvisí nové povinnosti pro zaměstnavatele k efektivnějšímu vyhledávání a zároveň snižování rizik (1, s. 49).

Tím, že zaměstnavatel je zodpovědný za bezpečnost na pracovišti, je více méně na něm, jak bude pracovní úrazy evidovat, tedy jestli v listinné nebo elektronické podobě. Úrazy musí být zaevidovány do knihy úrazů řádně a přehledně. To, kolik knih úrazů podnik bude mít, také závisí na zaměstnavateli. Může se to odrážet například na velikosti podniku, rizikovitosti dané práce, počtu zaměstnanců či počtu pracovišť. Do knihy úrazů se zapisují všechna potřebná fakta, aby i později bylo jasné, jak se zaměstnanec zranil pro případné důkazy, např. následkem zranění mohla vzniknout jiná, dlouhodobější zranění (1, s. 51).

Knihy úrazů eviduje všechny úrazy, to znamená, že i sebemenší zranění je potřeba do knihy zapsat. Pokud není ihned zřejmé, že se jedná o pracovní úraz, zaměstnavatel ho i tak do knihy zapíše, případně záznam může zpětně přehodnotit na úraz nepracovní. S knihou úrazů souvisí i dokument zvaný záznam o úrazu. Záznam o úrazu se vystavuje v případě, že zaměstnanec má takové zranění, které žádá pracovní neschopnost delší než 3 kalendářní dny a je nutné jej vystavit do 5 pracovních dnů od vzniku úrazu. Tento dokument pak zaměstnavatel musí poslat na pojišťovnu, u které je zaměstnanec pojištěn a oblastnímu inspektorátu práce. Smrtné úrazy nebo úrazy, které vyžadují hospitalizaci delší než 5 dní, zaměstnavatel musí neodkladně ohlásit též na inspektorátu práce. Pokud existuje podezření, že spolu s pracovním úrazem došlo také k trestní činnosti nebo ke smrti zaměstnance, je nutno ihned tuto informaci předat policii (5).

3.1.5.1 Obsah knihy úrazů

Knihy úrazů by měla obsahovat všechny tyto informace (1, s. 50):

- příjmení, jméno a datum narození zaměstnance, kterému se úraz přihodil
- den a čas úrazu
- místo úrazu
- činnost, při které k úrazu došlo
- popis úrazovosti
- příčiny úrazu
- odpracovaný počet hodin před vznikem úrazu
- počet osob, které se zranili

- svědci úrazu – jméno a příjmení
- popis zraněné části těla druh zranění, dle přílohy č. 3 k NV č. 201/2010 Sb.
- opatření, která byla provedena k odstranění příčiny zranění
- podpis stavu zraněného, pokud to jeho stav dovoluje
- podpis vedoucího pracoviště / zaměstnavatele

3.2 Právní úprava BOZP

Právní úprava bezpečnosti a ochrany zdraví je velice komplikovaná. Níže je podrobně popsáno to nejdůležitější ze zákoníku práce, týkající se právě BOZP.

3.2.1 Zákoník práce – bezpečnost a ochrana zdraví při práci

Zákoník práce je uveden v zákoně č. 262/2006 Sb. a kromě dalších problematik, se zabývá bezpečností a ochranou zdraví při práci. BOZP se v zákoníku práce nachází v části páté a obsahuje tři hlavy a osm paragrafů (§ 101 - § 108). Hlava I určuje, jak předejít ohrožení života a zdraví při práci, Hlava II určuje povinnosti zaměstnavatele, práva a povinnosti zaměstnance a Hlava III obsahuje společná ustanovení.

3.2.1.1 Hlava I

Výše je již zmíněno, že Hlava I definuje, jak předejít k ohrožení a zdraví při práci. Bezpečnost je nedílnou součástí pracovních povinností vedoucích zaměstnanců na všech stupních řízení v rozsahu pracovních míst, která zastávají (6, s. 32). Může se stát, že na jednom pracovišti provádí úkoly zaměstnanci dvou či více zaměstnavatelů – v tomto případě je nutné, aby se zaměstnavatelé vzájemně informovali o případných rizicích a následných opatření k ochraně před jejich působením (6, s. 33). Veškeré pracovní úkony musí být organizovány zaměstnavatelem tak, aby byly dodrženy všechny předpisy bezpečnosti a zaměstnanci byli po dobu pracovních úkonů chráněni. Tyto předpisy se vztahují na všechny zaměstnance. Veškeré náklady, které jsou spojeny se zajištěním bezpečnosti a ochrany zdraví na pracovišti, je povinen hradit zaměstnavatel (6, s. 33).

Prioritou při práci je bezpečnost, proto je zaměstnavatel povinen ji zajistit, a to v první řadě zjištěním všech případných rizik a následně jejich odstraněním. S tím souvisí tzv. prevence rizik, což jsou: *„všechna opatření vyplývající z právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a z opatření zaměstnavatele, která mají za*

cíl předcházet rizikům, odstraňovat je nebo minimalizovat působení neodstranitelných rizik“ (3, s. 18). Proto je zaměstnavatel povinen neustále kontrolovat a prověřovat, zda na pracovišti nevznikli noví nebezpeční činitelé. Pokud by zaměstnavatel přišel na nové hrozby, je jeho povinností zjistit, proč nastaly a co je jejich příčinou. Zaměstnavatel se musí snažit nové hrozby odstranit, proto by měl zhodnotit případná rizika a následně přijmout nová opatření, aby tyto je mohl zařadit do nižší kategorie. Je tedy nutné pravidelně kontrolovat stavy pracovišť a vybavení, jako jsou např. pracovní a výrobní stroje. Podle právního předpisu zaměstnavatel musí dodržovat způsoby metod zjištění pro hodnocení rizikových faktorů (6, s. 33).

Může se však stát, že daná rizika nebude možné odstranit. Pokud tato situace nastane, zaměstnavatel se musí snažit hrozby daných rizik co nejvíce minimalizovat a bezpečnost a zdraví zaměstnanců co nejvíce chránit. Všechna opatření k prevenci rizik vycházejí ze všeobecných preventivních zásad, kterými se rozumí např. nahrazování nebezpečných technologií novějšími - více bezpečnými, v souladu s nejnovějšími poznatky z vědy a techniky; odstranění rizik u zdroje jejich původu; omezení vzniku rizik či konat opatření směřující k omezování úniku škodlivých látek z výrobních strojů (6, s. 33).

V případě, že by na pracovišti došlo ke vzniku mimořádné události, zaměstnavatel je povinen přijmout veškerá opatření k jejich zdolávání. Mezi mimořádné události se řadí např.: požáry, povodně či havárie. Zaměstnanci musí být evakuováni mimo nebezpečí, tedy opustit pracoviště a dostat se do bezpečného místa. Zaměstnavatel je povinen zajistit potřebný počet zaměstnanců, kteří organizují poskytnutí první pomoci. Počet těchto zaměstnanců záleží na velikosti podniku, kteří v případě výskytu mimořádné události primárně zajišťují přivolání první pomoci – hasičské, záchranné a zdravotnické služby (6, s. 33).

Povinností zaměstnavatele je zařídit opatření měnícím se ke skutečnostem. Je třeba zajišťovat zlepšení pracovního prostředí a pracovních podmínek, a to především kontrolou účinností daných opatření (6, s. 34).

3.2.1.2 **Hlava II**

Hlava II je nejobsáhlejší a definuje jak povinnosti zaměstnavatele, tak i práva a povinnosti zaměstnance. Mezi povinnosti zaměstnavatele patří celá škála různých úkonů. Je

neefektivní, aby zde byly vypsány a definovány všechny úkony tak, jako jsou uvedeny v zákoníku, proto jsou vybrány nejdůležitější.

Zaměstnavatelem nesmí být dovoleno, aby zaměstnanec vykonával práce, které neodpovídají jeho schopnostem a také, aby vykonával práce zakázané. Zaměstnavatel je povinen zaměstnance informovat o tom, do jaké kategorie je jeho práce zařazena – dle právního předpisu 32. Práce stanovené zvláštním právním předpisem musí vykonávat zaměstnanci, kteří mají platný zdravotní průkaz či podstoupili konkrétní očkování, které musí zaměstnavatel zajistit. V případě potřeby poskytnutí pracovně lékařských služeb je zaměstnavatel povinen sdělit zaměstnanci, u kterého poskytovatele mu budou dané služby poskytnuty. S tím souvisí obeznámení zaměstnanců, kterému očkování se musí podrobit. Veškeré lékařské prohlídky a očkování, která souvisí s výkonem práce, jsou hrazeny zaměstnavatelem (6, s. 34).

V situaci, kdy na pracovišti pracují těhotné či kojící zaměstnankyně, je důležité, aby je zaměstnavatel informoval o případných možných rizicích s účinky na těhotenství, kojení nebo na celkový zdravotní stav – psychické a fyzické únavy. V rámci BOZP je vedena evidence o každém zaměstnanci – zaměstnanec má právo do této evidence nahlížet k obeznámení, co je o něm evidováno. Dle zvláštního právního předpisu 33 je přísně zakázáno kouřit na pracovišti – je potřeba tento předpis zaměstnavatelem zajistit a dodržet (6, s. 34).

Školení pro zaměstnance o právních a ostatních předpisech, které vedou k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví na pracovišti, jsou povinně organizována zaměstnavatelem. Tyto školení doplňují jejich odborné předpoklady ke správnému výkonu práce. Zaměstnavatel musí školení zajistit nejen při nástupu nového zaměstnance, ale i např. při změně druhu práce nebo pracoviště; při zavedení nové technologie, nových výrobních strojů nebo při změně pracovních postupů (6, s. 34).

Může se taky stát, že zaměstnavatel zaměstnává osoby se zdravotním postižením – na své náklady musí pracoviště upravit tak, aby ochránil jejich bezpečnost a zdraví při práci a zároveň zvyšoval kvalifikaci při výkonu pravidelného zaměstnávání (6, s. 34).

Paragraf 104 zkoumá problematiku pracovních oděvů a obuvi, ochranných pracovních prostředků, mycích, čistících a dezinfekčních prostředků a ochranných nápojů. Pokud dojde k situaci, kdy zaměstnavatel není schopen odstranit rizika či omezit prostředky kolektivní

ochrany, je povinen poskytnout osobní ochranné pracovní prostředky (6, s. 35). „*Osobní ochranné prostředky jsou ochranné prostředky, které musí chránit zaměstnance před riziky, nesmí ohrožovat jejich zdraví, nesmí bránit při výkonu práce a musí splňovat požadavky stanovené zvláštním právním předpisem*“ (6, s. 35). Při práci, kde je obuv či oděv vystaven zvýšenému opotřebení, je zaměstnavatelovou povinností, aby poskytl zaměstnanci tyto položky oděvu jako osobní ochranné pracovní prostředky práci (6, s. 35).

Mycí, čistící, dezinfekční prostředky či ochranné nápoje musí zaměstnavatel zaměstnancům poskytnout – jak pro znečištění oděvu a kůže, tak i na pracovišti, které nevyhovují mikroklimatickým podmínkám (6, s. 35). Dezinfekční prostředky se poskytují jako prevence před vznikem a následným přenášením infekčních onemocnění (7, s. 20). Zaměstnavatel je také povinen, aby průběžně kontroloval stav a opotřebení osobních pracovních prostředků a kontroloval jejich používání. Všechny osobní pracovní prostředky, mycí, čistící dezinfekce či ochranné nápoje jsou bezplatně poskytnuty zaměstnanci dle vypracovaného seznamu sestaveného na základě možných rizik a podmínek práce, proto je zaměstnavatel nesmí nahrazovat finančním plněním od zaměstnanců (6, s. 35).

Pracovní úrazy či nemoci z povolání a následné povinnosti zaměstnavatele jsou definovány v § 105. Při pracovním úrazu je důležité, aby zaměstnavatel objasnil příčiny a okolnosti vzniku daného úrazu za účasti zaměstnance, případně i za účasti svědků, odborové organizace a zástupce pro oblast BOZP. Bez větších důvodů se doporučuje, aby se pracoviště, kde k úrazu došlo, neměnilo do doby objasnění příčin a okolností vzniku úrazu (6, s. 35). Jak již v úvodu bylo zmíněno, o všech úrazech, ke kterým na pracovišti dojde, je zaměstnavatel povinen vést knihu úrazu. Zaměstnavatel je též povinen vyhotovovat záznamy a vést dokumentaci o všech úrazech, kterými došlo ke zranění zaměstnance s pracovní neschopností delší než 3 kalendářní dny nebo k úmrtí zaměstnance. Záznam o úrazu je zaměstnavatel povinen vystavit také zaměstnanci a v případě úmrtí příslušníkům rodiny a zaslat stanoveným orgánům a institucím (6, s. 35). Při vzniku úrazu má zaměstnavatel povinnost přijmout taková opatření, aby se již neopakoval. S tím souvisí i povinná evidence zaměstnanců, která eviduje nemoci z povolání na pracovišti. (6, s. 36). To, jak se vede evidence úrazů v knize úrazů, ohlašování úrazů, vyhotovení záznamů o úrazu či vzor záznamu o úrazu, stanoví vláda svým nařízením (6, s. 36). Úrazovost a její evidence bude podrobněji vysvětlena v další části práce, jelikož jedním z cílů výzkumu je analýza úrazovosti ve firmách dřevařského charakteru.

Tak jako zaměstnavatel má své povinnosti, to samé platí pro zaměstnance. V § 106 jsou uzákoněny práva a povinnosti zaměstnanců. Jako primární právo zaměstnance se uvádí zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Je nutné, aby zaměstnavatel své zaměstnance informoval o možných rizicích na jejich pracovištích, které pro ně musejí být srozumitelné (6, s. 36). Pokud zaměstnanec nabývá pocitu, že práce, kterou má vykonat, ohrožuje jeho zdraví nebo život, nesmí zaměstnavatel toto odmítnutí posuzovat jako nesplnění pracovní povinnosti. Povinnost podílet se na tvorbě bezpečného a neohrožujícího pracovního prostředí, má zaměstnanec právo především tím, že zaměstnanec uplatňuje přijatá opatření a svou účastí se podílí na řešení otázek BOZP (6, s. 36).

Nejdůležitějším úkolem při konání práce pro zaměstnance je, aby dbal nejen na svou bezpečnost a zdraví, ale i ostatních fyzických osob, kterých se to bezprostředně týká. Před nástupem na pracoviště je nutné, aby zaměstnanec věděl o základních povinnostech, které vyplývají z právních předpisů a požadavků zaměstnavatele. Pro dodržení základních pravidel BOZP je zaměstnanec povinen se zúčastnit školení, a to jak před nástupem do nového zaměstnání, tak i v průběhu let kvůli případným inovacím na pracovišti (6, s. 36).

Dále je nutné, aby zaměstnanec podstupoval preventivní prohlídky či jiná vyšetření, která souvisí s výkonem jeho práce. Zaměstnanec se musí řídit nařízením zaměstnavatele a také zásadami BOZP, s kterými byl obeznámen pro jeho ochranu a ochranu spolupracovníků. Zaměstnanec musí při výkonu práce používat předepsané pracovní pomůcky a držet se pracovních postupů, které jsou při práci stanoveny (6, s. 36).

Požítí alkoholu, kouření či jiné omamné látky je na pracovišti přísně zakázáno. Výjimkou pro požití alkoholu je v případě, kdy zaměstnanci pracují v méně příznivých mikroklimatických podmínkách, pokud pijí pivo se sníženým obsahem alkoholu nebo na zaměstnance, kteří požívají alkohol v rámci plnění pracovního úkolu (6, s. 36).

V případě, že se na pracovišti vyskytne závada nebo porucha na technickém stroji, je zaměstnanec povinen tento nedostatek ohlásit zaměstnavateli. Pokud se zaměstnanci přihodí pracovní úraz nebo je svědkem pracovního úrazu spoluzaměstnance, musí jej oznámit svému nadřízenému. Při podezření zaměstnavatele, že zaměstnanec požil alkohol či jiné návykové látky, zaměstnanec se musí podrobit případnému zjištění (6, s. 36).

3.2.1.3 Hlava III neboli společná ustanovení

„Další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích, jakož i zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy, stanoví zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci“ (6, s. 37).

§ 108 se zabývá otázkou účasti zaměstnanců při řešení bezpečnostních otázek při práci. Při řešení otázek souvisejících s BOZP prostřednictvím odborové organizace a zástupce pro oblast BOZP, zaměstnanci nesmějí být zbaveni práva zúčastnit se tohoto řešení. Zaměstnavatel musí umožnit buď přímo zaměstnancům nebo odborové organizaci či zástupci pro oblast BOZP účast na jednání zabývajících se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci anebo poskytnou informace o takovém jednání (6, s. 37).

I zaměstnanci mají právo navrhnout nová opatření zabývající se BOZP, proto by zaměstnavatel měl dané návrhy vyslechnout. Zaměstnavatel je povinen také projednat klíčová a důležitá opatření týkající se BOZP; vyhodnotit rizika a přijetí nových opatření k jejich snížení a naopak ke zvýšení výkonnosti práce; pořádat pravidelná školení k problematice BOZP či stanovit odborně způsobilé fyzické osoby k prevenci rizik dle zákona o zajištění dalších podmínek BOZP (6, s. 37).

Mezi další z povinností zaměstnavatele patří poskytnutí informací zaměstnancům, odborové organizace a zástupci pro oblast BOZP o zaměstnancích, kteří jsou určeni pro organizování poskytnutí první pomoci nebo zavolání lékařské, hasičské a policejní pomoci nebo k organizování evakuace zaměstnanců z pracoviště; dále o výběru a poskytování pracovně lékařských služeb; určení způsobilé fyzické osoby k prevenci rizik dle zákona o zajištění dalších podmínek BOZP či dalších záležitostí, které mohou přímo ovlivnit BOZP (6, s. 37).

Tak jako zaměstnanci, tak i odborové organizace a zástupci pro oblast BOZP jsou povinni spolupracovat se zaměstnavatelem a odborně způsobilými fyzickými osobami k prevenci rizik, aby mohly být zaměstnavatelem poskytnuty bezpečné a zdraví neohrožující podmínky (6, s. 37).

Další z povinností zaměstnavatele je pořádat alespoň jednou za rok prověrky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na všech místech výkonu práce a zároveň zjištěné

nedostatky na pracovištích odstraňovat a zpřístupnit různé právní předpisy k zajištění bezpečnosti na pracovišti a doklady např. o vyhledávání a vyhodnocení rizik, opatření k odstranění rizik, evidenci a hlášení pracovních úrazů či výkony kontroly jak odborové organizaci, tak i zástupci pro oblast BOZP (6, s. 37).

„Zaměstnavatel je povinen umožnit odborové organizaci a zástupci pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci při kontrolách orgánů, kterým přísluší výkon kontroly podle zvláštních právních předpisů 36), přednést své připomínky“ (6, s. 37).

3.2.2 Zaměstnavatel a jeho povinnosti v rámci BOZP

V právní úpravě zákoníku práce již bylo zmíněno, že existuje velké množství povinností, které musí zaměstnavatel zajistit v problematice bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Níže bude konkrétněji rozebráno devět klíčových povinností zaměstnavatele (8). Ty budou následně aplikovány v praktické části (na pilařské společnosti HERAP).

3.2.2.1 Kategorizace prací

Kategorizace prací je definována v § 37 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a vyhláška 432/2003 Sb., která definuje, jak se druhy prací zařazují do kategorií (9). Kategorizace prací slouží primárně k včasnému rozpoznání rizika práce. Podle toho, jak velká jsou rizika dané práce, se následně roztřídí do kategorií (10). Je nutné říci, že není možné kteroukoliv profesi do kategorie jednoznačně zařadit kvůli odlišným podmínkám na jednotlivých pracovištích, na kterých se vyskytují různé faktory. K zařazení prací do kategorií je potřeba provést měření rizikových faktorů. Celkově existují čtyři kategorie.

V první kategorii jsou takové práce, u kterých je nepravděpodobný výskyt nepříznivých vlivů na zdraví. U druhé kategorie se předpokládá výskyt nepříznivých vlivů na zdraví, ale pouze vzácně. V rámci tohoto druhu práce nejsou překročeny hygienické mezní hodnoty faktorů, stanovené dle dalších právních předpisů a zároveň splňují i jiné požadavky pro zařazení do druhé kategorie. Práce, které jsou zařazené do kategorie třetí, převyšují hygienické limity a zároveň splňují další kritéria pro zařazení do této kategorie. Osoby vykonávající tyto práce musí pro ochranu jejich zdraví používat osobní ochranné pracovní pomůcky a další opatření. U osob, které vykonávají práce v třetí kategorii je riziko opakovaného výskytu nemocí z povolání. Pokud při práci existuje vysoké riziko ohrožení života, tak patří do čtvrté kategorie (9).

3.2.2.2 **Prevence rizik**

Povinností zaměstnavatele dle zákoníku práce je zajistit a vytvořit takové pracovní prostředí, které je bezpečné a neohrožuje zdraví zaměstnanců, pomocí vhodné organizace BOZP a akceptací postupů k předcházení rizik. Zaměstnavatel musí neustále kontrolovat stupeň nebezpečí na pracovišti a pravidelně vyhledávat možná rizika, která by se mohla vyskytnout v pracovním prostředí. Poté zjistit, proč dané hrozby vznikly a jaké jsou jejich zdroje. Následně je nutné, aby nová rizika zaměstnavatel vyhodnotil a došel k takovému řešení, které by vedlo k jejich odstranění (11).

K vyhodnocení rizikových faktorů má zaměstnavatel povinnosti dodržovat metody dle prováděcího právního předpisu. Může nastat i taková situace, že nová rizika nebude možné z pracoviště odstranit. Proto zaměstnavatel musí přijmout taková opatření, která budou minimalizovat jejich působení na bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců (11).

3.2.2.3 **Ochranné nápoje**

Ochranné nápoje zaměstnavatel poskytuje svým zaměstnancům za účelem ochrany před účinky vysokých či nízkých venkovních teplotách a to dle kategorizace práce.

Zaměstnanci vykonávající práce, které nejsou až tak fyzicky náročné, mají právo na ochranné nápoje při překročení teploty vzduchu 34°C. Naopak dělníci pracujících v různých typech průmyslu mají nárok na ochranné nápoje při dosažení venkovní teploty 26°C. Nápoj nesmí být zdravotně závadný a nesmí obsahovat více než 6,5% hmotnosti cukru a více než 1% hmotnosti alkoholu (12).

Pracovníkům, kteří pracují v kategorii I až IIIa, je poskytnuta přírodní voda s obsahem minerálů. Tyto kategorie obsahují práce, kde pracovníci vykonávají práci v sedě (administrativní pracovník) nebo s lehkým pohybem (např. řidič). Také pracovníci řídící nákladní vozidla nebo pracovníci, kteří ke své práci využívají své horní končetiny (mechanici, skladníci aj.) (7, s. 24).

Pracovníci kategorie IIIb až V také obdrží minerální vodu, ale množství je omezeno na polovinu z 70% náhrady při ztrátě tekutin. Do této kategorie patří stavaři, zemědělci, skláři a další (7, s. 24).

3.2.2.4 Osobní ochranné pracovní prostředky

Před nástupem do pracovního procesu by každý ze zaměstnanců měl od svého zaměstnavatele obdržet osobní ochranné pracovní prostředky (OOPP). Dané ochranné prostředky zaměstnanci dostávají v případě, že nelze možná rizika na pracovišti zcela odstranit. OOPP tedy zaměstnance chrání, neohrožuje jeho zdraví a neomezuje ho při provádění pracovního úkolu. Je velká pravděpodobnost, že zaměstnanec bude muset použít více ochranných prostředků – ty se nesmějí vzájemně vylučovat a omezovat (7, s. 8).

S použitím OOPP úzce souvisí i zaškolení, jak se dané prostředky mají používat. Jako důkaz, že zaměstnanec je obeznámen, jak s ochrannými pomůckami manipulovat, se doporučuje následně podepsat protokol o správném použití ochranných pomůcek. Dle pracovní pozice zaměstnanec obdrží vhodný typ osobních ochranných pracovních prostředků (13).

Příklady OOPP pro protekci hlavy jsou např. ochranné helmy nebo jiné ochranné pokrývky – tzv. nepromokavé klobouky; pro ochranu sluchu např. špunty do uší či ochranná sluchátka proti hluku; pro zrak a obličej se používají kukly, štíty či ochranné brýle; pro ochranu rukou nejčastěji slouží rukavice (existuje několik typů, např. i proti proříznutí); nohy se nejčastěji chrání bezpečnostní obuví a chrániči na kolena nebo existují i celkové ochranné oděvy, které mohou být odolné vůči požáru či proti pořezání. Všechny ochranné pomůcky hradí zaměstnavatel (13).

3.2.2.5 Školení

Školení v rámci bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnavatel pořádá (a je za ně zodpovědný) pro své zaměstnance, aby je obeznámil s riziky, jejich vyhodnocením a následným opatřením proti jejich působení při výkonu práce. Účast na všech školení je povinná a konají se v rámci pracovní doby. Pokud by se stalo, že některý ze zaměstnanců není schopen se v daném termínu dostavit, zařídí se termín náhradní (14).

Školení zaměstnanců se provádí při jejich nástupu do práce, tedy pro „nováčky“. Ti jsou obeznámeni hlavně s pracovním řádem. Dále se školení provádí přímo na pracovišti, kde jsou zaměstnanci obeznámeni s otázkami BOZP, které konkrétně souvisí s výkonem jejich práce. Týká se to různých požadavků, které jsou kladeny pro daný typ práce a následně možných rizik, které se mohou vyskytnout při výkonu. Pro ověření, že zaměstnanci jsou

správně obeznámeni s bezpečností na pracovišti a jsou si vědomi, jak se na pracovišti chovat, jsou po školení prověřeni – ústně či písemným testem. Je nutné zaškolit zaměstnance, který nově nastoupil do práce nebo změnil pracoviště, či se na pracovišti začala používat nová technologie (14).

3.2.2.6 Bezpečnostní přestávky

Jednou z další povinností zaměstnavatele jsou bezpečnostní přestávky. Pokud zaměstnavatel nedokáže uspořádat práci tak, aby nebyla monotónní a nezatěžovala stále ty samé části těla, musí svým zaměstnancům umožnit čerpat v rámci bezpečnosti a ochrany zdraví při práci bezpečnostní přestávky (15, s. 70). Doba přestávky se liší dle typu vykonávané práce, většinou trvá 5 až 10 minut po každých dvou hodinách práce (16). Tím, že bezpečnostní přestávka je součástí pracovní doby, zaměstnanec za ni dostává zapláceno (15, s. 73).

3.2.2.7 Zdolávání mimořádných událostí

Havarijní plány, které musí zaměstnavatel podle zákoníku práce zpracovat, slouží ke zdolávání mimořádných událostí a následnou evakuaci z pracoviště. Mimořádnou událostí se rozumí požáry, povodně či havárie. Pokud dojde k mimořádné události, v podniku je vždy určen jeden nebo více zaměstnanců (záleží na velikosti podniku), kteří jsou speciálně proškoleni a následně i zodpovědní za organizování v rámci mimořádné události a jsou také zodpovědní za přivolání hasiče, zdravotnickou záchrannou službu nebo policii. Na každém pracovišti musí být hasičské přístroje nebo lékárničky, které slouží pro první pomoc zraněným (17, s. 279).

3.2.2.8 Bezpečnostní značky a signály

Bylo již zmíněno, že zaměstnavatel musí ze zákona svým zaměstnancům a dalším fyzickým osobám (např. dodavatelům), které se mohou v prostorách podniku pohybovat, zajistit bezpečnost a ochranu zdraví na pracovišti.

S bezpečností na pracovišti úzce souvisí bezpečnostní značení a signály, které mají zaměstnance upozornit na možná rizika (2, s. 126). Existuje několik druhů značení – může se jednat o obrazové značení nebo například světelné či zvukové signály. S významem všech značení musí být zaměstnanci obeznámeni (18).

V první řadě je nutné rozeznat bezpečnostní barvy. Tyto barvy jsou mezinárodně stanovené a slouží pro lepší orientaci. Existují čtyři základní barvy a to červená, která upozorňuje na zákaz; modrá naopak znázorňuje příkaz; zelená značí bezpečí na pracovišti a výstraha je značena barvou žlutou. Bezpečnostní značky se liší jak svou barvou, tak i svým tvarem. Rozeznáváme zákazové značky, příkazové značky, výstražné značky, požární značky a značky bezpečí (18).

Umístění bezpečnostních značek také zajišťuje zaměstnavatel. Je nutné brát v potaz fakt, že výskytem více značek na jednom místě může dojít k nedorozumění a následně k fatálním chybám. Proto by zaměstnavatel měl rozmístit opravdu vhodný počet značek v těsné blízkosti. To samé platí pro světelné značky – zde se nedoporučuje, aby byly umístěné v blízkosti jiného světelného zdroje. Světelné značení je nutné častěji kontrolovat, zda správně fungují (18).

Bezpečnostní značení musí být umístěno na vhodném, viditelném místě, musí být vyrobeno z reflexního materiálu, a pokud dojde k poškození, musí být vyměněno za nové (18).

3.2.2.9 Pracovně-lékařská péče

Z dalších povinností zaměstnavatele je zajistit právně-lékařskou péči (dle ustanovení zákona 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů). Primárním cílem těchto preventivních prohlídek je pečovat o zdraví zaměstnanců, aby nedošlo k nemocem z povolání. Součástí těchto prohlídek jsou často i poradenské služby související s bezpečností a ochraně zdraví na pracovišti. Každý podnik má podepsanou smlouvu s pracovním zařízením, např. praktickým lékařem v dané obci. Veškeré pracovní prohlídky v rámci pracovně-lékařských prohlídek svých zaměstnanců hradí zaměstnavatel (19, s. 47).

3.3 Evidence pracovních úrazů

I nejmenší pracovní úraz musí být zaměstnavatelem zapsán do knihy úrazů. V § 105 je přesně uvedeno, jak má zaměstnavatel postupovat v případě, že dojde k úrazu na pracovišti jeho zaměstnance. Definice úrazu a určení co je a není pracovní úraz, je uvedeno v § 308. Pracovní úraz je buď smrt či poškození zdraví zaměstnance, pokud k němu došlo nezávisle na vůli zaměstnance krátkodobým a násilným působením vnějších vlivů během plnění pracovního úkolu (20).

Když dojde k pracovnímu úrazu, jedna z povinností zaměstnavatele je zdůvodnit, proč k danému úrazu došlo a místo, kde k úrazu došlo a neměnit prostředí do doby objasnění. V roce 2015 byla schválena novela týkající se evidence pracovních úrazů, hlášení a zasilání záznamu o úrazu. Hlavním důvodem, proč došlo ke změně evidování pracovních úrazů, je zpřesnění statistických dat a také následné předcházení úrazů. Jednou z novinek nové evidence je tzv. popis úrazového děje a evidování úrazů dle druhu úrazovosti, které budou následně lépe upřesněné ve statistických evidencích dle číselných kódů (20).

3.3.1 Povinnosti zaměstnavatele při výskytu pracovního úrazu

Zaměstnavatel má povinnost vyšetřit příčiny pracovního úrazu. To znamená, že musí zaevidovat všechny úrazy do knihy úrazů i v případě, že nebyla způsobena pracovní neschopnost delší jak tři kalendářní dny; vést dokumentaci o pracovních úrazech s pracovní neschopností delší jak tři kalendářní dny; hlášení a zasilání záznamu o úrazu musí zaměstnavatel ohlásit daným orgánům a institucím a následně přijmout opatření, aby se pracovní úraz již neopakoval (1, s. 51).

Vyšetřování pracovního úrazu by se nemělo zbytečně odkládat a mělo by být jak za přítomnosti zraněného zaměstnance – v případě, že mu to jeho zdravotní stav dovolí, tak i za přítomnosti svědků. Nejčastěji k pracovnímu úrazu dochází kvůli pochybování ze strany vedoucího zaměstnance, kdy např. špatně podřízenému zaměstnanci vysvětlil pracovní postup nebo ze strany zaměstnance, který např. neměl dostatečnou kvalifikaci k dané práci.

3.3.2 Šetření příčin a okolností úrazu

Při řešení úrazu se zaměstnavateli doporučuje, aby zajistil účast zaměstnance, který je zodpovědný za pracoviště, na kterém k úrazu došlo a ostatních osob, jako např. zástupce pro oblast BOZP. Příčinu zranění je nutné zkoumat na místě úrazu, aniž by se stav pracoviště změnil. K dosažení potřebných okolnostních detailů musí zaměstnavatel vyslechnout jak zraněného zaměstnance, tak i svědky události. Svědectví je důležitým aspektem při vyhodnocování – každý ze svědků popíše situaci a poskytne informaci, jestli zaměstnanec použil všechny předepsané ochranné prostředky aj (1, s. 33).

Ačkoliv je zaměstnavatel zodpovědný za každý úraz na pracovišti, při následném řešení úrazu mu mohou pomoci příslušné doklady, které zaměstnanec podepsal. Jedná se např. o zaškolení, kvalifikaci či výcviku v rámci praxe na pracovišti zaměstnance; seznámení

s předpisy bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, které musí při výkonu práce dodržovat; o výbavě zaměstnance v rámci bezpečnosti – tedy ochranné pomůcky aj. Podpisem těchto dokumentů zaměstnanec potvrzuje, že všem předpisům rozumí a bere je v potaz. (1, s. 43). Proto pokud by se prokázalo, že zaměstnanec nedodržel k příkladu pracovní postup, s kterým byl obeznámen, a tím by došlo k úrazu, je to chyba zaměstnance (1, s. 44). Dále je nutné zjistit stav pracovních strojů, o jejichž předepsaných opravách a zkontrolovat revizní knihy. Neodpovídající stavy strojů mohou být příčinou pracovního úrazu (1, s. 43).

4 Vlastní zpracování

Teoretické poznatky, které vycházejí z právních předpisů, jsou aplikovány v této části na konkrétní subjekt. Subjektem je firma HERAP, která se zabývá zpracováním dřeva. V této části je čerpáno z vnitropodnikové dokumentace, směrnic a účetnictví společnosti.

4.1 Představení podniku

Firma Pavel Šomjak - HERAP (dále jen firma HERAP) byla založena dvěma zakladateli na začátku devadesátých let v Hejnicích u Liberce. Zpočátku se firma soustředila převážně na těžbu dřeva a následně jeho zpracování na řezivo. Nyní je hlavní činností firmy pilařská výroba.

V roce 2005 se z menších prostor přestěhovala do většího objektu nacházející se v Bílém Potoce pod Smrkem. Díky nové technologii, kterou používá od roku 2007, se firma stala hlavním výrobcem palet v okolí Frýdlantska. Kromě palet firma HERAP vyrábí širokou škálu stavebního řeziva a palubkové fasádní obložení, ale také prodává různé ochranné a impregnační nátěry, olejové lazury či barvy na dřevo. Firma se snaží ekologicky zpracovat odpad, kterým jsou primárně piliny, z nichž následně lisuje eko-brikety k topení.

Firma HERAP podniká na základě dvou živnostenských listů – „Práce a služby při těžbě dřeva“ a „Koupě zboží za účelem dalšího prodeje a prodej, mimo zboží vyhrazené v příloze 1-3 zákona č. 455/91 Sb. o živnostenském podnikání“. Firma díky své poloze ve Frýdlantském výběžku vyváží výrobky na německou i polskou stranu.

V současnosti firma zaměstnává 11 zaměstnanců, ve výrobě nejsou zaměstnány ženy ani mladiství. Jsou zde dva vedoucí zaměstnanci, kteří se starají o obchod, administrativu a jsou vedoucími výroby. Účetnictví má na starosti externí fyzická osoba. Počet zaměstnanců k porovnání s minulostí je stabilní – vždy se jedná o počet kolem deseti osob.

4.1.1 Prostředí firmy HERAP

Sídlo firmy se nachází v Bílém Potoce pod Smrkem, kde jsou veškeré výrobní haly a zároveň je společnost jejich vlastníkem. Kancelář a zázemí pro zaměstnance – šatny, sociální zařízení a jídelna se nacházejí v hlavní budově objektu. Nachází se zde kotelna, která je umístěna v menší hale; sušička na dřevo, kterou firma pořídila díky grantu od

Evropské unie a dvě velké výrobní haly, kde je veškeré dřevo zpracováváno. Firma většinou svých výrobků skladuje ve venkovních prostorách areálu.

Pracovní doba je od 6:00 do 14:30 a provoz na pracovišti je pouze jednosměrný. Každý z pracovníků má přesně určeno, jaký druh práce má vykonávat. Dva pracovníci zpracovávají dřevo na rámové pile, po dvou zaměstnancích se také dřevo zpracovává na rozmítací a omítací pile, zkracovací pila je obsluhována také dvěma zaměstnanci. Firma dále zaměstnává jednoho brusiče nástrojů, jednoho manipulanta kulatiny a výrobou palet se zabývají dva pracovníci.

4.2 Bezpečnost a ochrana zdraví ve společnosti HERAP

4.2.1 Organizační směrnice k zajištění BOZP

Za koordinaci a řízení BOZP na všech pracovištích organizace je odpovědný pan Pavel Šomjak, v rámci plnění povinností vyplývajících z platné legislativy. Všechny povinnosti byly definovány v teoretické části této bakalářské práce.

Firma HERAP má uzavřenou smlouvu o poradenství v oblasti BOZP s firmou D&M CZ s.r.o. a osobou odborně způsobilou k prevenci rizik je pan Miroslav Svoboda. Osoba odborně způsobilá k prevenci rizik má platné osvědčení a s osobou odpovědnou za řízení a koordinaci BOZP zajišťuje provádění pravidelných školení, kontrol na pracovištích výrobního provozu, zpracovává základní dokumentace BOZP, vyšetřuje a hodnotí rizika a eviduje a oznamuje vzniklé pracovní úrazy.

Pravidelná školení jsou prováděna pro zaměstnance nejméně jednou za dva roky nebo v případě, že došlo k podstatným legislativním změnám. Prezenční listina – „Záznam o seznámení s předpisy BOZP“ se používá jako důkaz účasti na školeních. Ověření znalostí zaměstnanců se provádí formou pohovoru, pokud není stanoveno organizací jinak. Jednou za 6 měsíců se provádí školení obsluh dřevobráběcích strojů se zaměřením na obsluhy rámových pil.

Pravidelné kontroly úrovně BOZP se provádějí každý čtvrt rok na pracovištích výrobního provozu Hejnice 426, Bílý Potok 463 62, se zaměřením na dodržování lhůt prohlídek, revizí a kontrol technických zařízení, úrovně rizikových faktorů, pracovních podmínek a dodržování opatření vyplývajících z hodnocení rizik.

4.2.2 Kategorizace prací

Zařazení prací do kategorií je ve společnosti HERAP prakticky provedeno ve dvou tabulkách – jedna pro dělníka v pilařské výrobě - obsluha dřevoobráběcích strojů a druhá pro manipulačního dělníka - obsluha manipulačních prostředků. Vždy je zde označena práce včetně dílčích úkolů, počet pracovníků, délka směny, faktor, expozice faktorů, výsledky měření, kategorie a přijatá opatření.

Jako první označení práce včetně dílčích úkolů je u profese dělník v pilařské výrobě uvedena obsluha dřevoobráběcích strojů pilnice ve velké hale (viz. Tabulka 1). Počet pracovníků, kteří obsluhují dřevoobráběcí stroje je sedm, délka pracovní doby je 8,5 hodiny jednosměnného provozu. Dílčím faktorem zde byla zjištěna fyzická zátěž a prach, který byl následně zařazen do druhé kategorie. Faktor hluku byl zařazen do kategorie třetí a to hlavně kvůli hluku rámové, rozmítací a omítací pily, a také výrobě palet. Preventivní prohlídky, organizace práce, pracovní přestávky či poskytování ochranných pomůcek dle směrnice byly přijaty jako následná opatření.

Tabulka 1: Zařazení prací do kategorií

Označení práce včetně dílčích úkolů	Počet prac./ z toho žen	Délka směny	Faktor	Expozice faktoru	Výsledky měření	Kategorie	Přijatá opatření
Obsluha dřevoobráběcích strojů pilnice č. 1 velká hala (rámová pila, rozmítací, omítací a zkracovací pila, výroba palet), častá manipulace s břemeny do 30 kg, manipulace s břemeny o vyšších hmotnostech pomocí manipulačních prostředků (paletizační a vysokozdvizný	7/0	8,5h střídání pracovníků	fyzická zátěž	4 h	-	2	Preventivní prohlídky v rámci poskytování PPLP. Organizace práce, pracovní přestávky. Poskytování ochranných pomůcek dle směrnice zaměstnavatele
			prach	7 h	Omítací a rozmítací pily 0,5 mg ³	2	
					Rámová pila 2,0 mg ³	2	
			hluk	7 h	Rámová pila 89,1dB Rozmítací pila 89,7dB	3 3	

vozík, dopravníky), práce s ručním, elektrickým a pneumatickým náradím Obsluha dřevoobráběcí ch strojů hala č. 2 truhlárna- přířez (univerzální obráběcí cetrum- šestivřetenová fréza, kotoučová pila, protahovací stroj, poloautomatický briketovací lis) častá manipulace s břemeny do 30 kg	2/0	8,5h střídání pracovníků	Fyzická zátěž	4 h	-	2	Omítací pila 83,7dB	3
							Zkracovací pila 82,3dB	2
							Výroba palet 93,3dB	2
							Fréza 1,4 mg/m ³	2
							Obsluha obráběcích strojů hala č. 2 92,5dB	3

Zdroj: Dokumentace firmy HERAP, upraveno autorem

Druhé označení práce v rámci profese dělník v pilařské výrobě je obsluha dřevoobráběcích strojů v truhlárně – přířezu (viz Tabulka 1). Pracují zde dva zaměstnanci a faktory jsou fyzická zátěž, prach a hluk. Tak jako u předchozí práce, fyzická zátěž a prach byly zařazeny do kategorie druhé, hluk do kategorie třetí. Opatření, která byla přijata, jsou stejná jako u přechozího druhu práce. Měření hluku v pracovním prostředí bylo provedeno Zdravotním ústavem se sídlem v Ústí nad Labem pomocí zvukoměru, měřícího mikrofónu a akustickým kalibrátorem.

V druhé tabulce (viz Tabulka 2), je jako profese uveden manipulační dělník a obsluha manipulačních prostředků. Na této pozici pracuje jeden pracovník, délka směny je také 8,5 hodiny. Fyzická zátěž, zátěž polohou a zátěž chladem byly zjištěny jako faktory, které byly následně zařazeny do druhé kategorie. Preventivní prohlídky, organizace práce, pracovní přestávky a poskytování ochranných pomůcek dle směrnice byli přijaty jako

opatření. Měření hluku v pracovním prostředí bylo provedeno Zdravotním ústavem se sídlem v Ústí nad Labem pomocí zvukoměru, měřicího mikrofonu a akustickým kalibrátorem.

Tabulka 2: Zařazení prací do kategorií

Označení práce včetně dílčích úkolů	Počet prac./z toho žen	Délka směny	Faktor	Expozice faktoru	Výsledky měření	Kategorie	Přijatá opatření
manipulační dělník, řidič manipulačních prostředků sklad kulatiny a řeziva, práce na venkovních prostorech, obsluha manipulačních mechanismů - vysokozdvizný vozík, kolová nakladač, manipulace s břemeny do 30kg	1/0	8,5h	fyzická zátěž	1 h	-	2	Preventivní prohlídky v rámci poskytování PPLP. Organizace práce, pracovní přestávky. Poskytování ochranných pomůcek dle směrnice zaměstnavatele
			zátěž polohou	2 h	-	2	
			zátěž chladem	2 h v zimním období	-	2	

Zdroj: Dokumentace firmy HERAP, upraveno autorem

4.2.3 Identifikace a hodnocení rizik ve společnosti

V komisi pro zpracování hodnocení rizik je Pavel Šomjak (osoba odpovědná za řízení BOZP), Miroslav Svoboda (osoba odborně způsobilá v prevenci rizik) a Vlastimil Zoreník (společník). Všechna rizika, která by se mohla vyskytnout, jsou zaevidována a rozpracována do tzv. karty hodnocení nežádoucích událostí.

V každé kartě je napsáno, jakého pracovního úseku či stroje se rizika týkají a následuje jejich popis. Nejprve jsou popsány možné příčiny vzniku rizika, dále rizikové faktory, pravděpodobnost výskytu, následky rizik a v neposlední řadě jaká opatření přijmout k jejich eliminaci či odstranění. V každé tabulce je popsán „Rizikový faktor“ a „Pravděpodobnost výskytu“.

V bodě „Rizikový faktor“ existují následující druhy nebezpečí:

- *Mechanické nebezpečí* – hrozí zde pád předmětu, ostré hrany, odletující částice, nadměrné vibrace, kluzký povrch, špičaté předměty
- *Chemické nebezpečí* – vzniká při vdechnutí, kontaktu s výpary, tekutinou, požití; do této kategorie patří i požár nebo výbuch
- *Biologické nebezpečí* – alergenů, mikroorganismů, patogenních látek
- *Nebezpečí elektrického proudu* – statická elektřina, elektrický oblouk nebo šok
- *Nebezpečí záření* – ionizující, neionizující záření
- *Pracovní prostředí* – vysoká teplota – vlhkost, nízká teplota, vibrace, úroveň osvětlení
- *Teplné nebezpečí* – vysoká teplota – záření, výron horké tekutiny, plynu, roztavené látky
- *Nebezpečí během pracovní činnosti* – pád z výšky, pád do hloubky, na rovině, uklouznutí, nedostatečná výška prostoru, omezený pracovní prostor, opakované jednotvárné tempo, ruční manipulace s nářadím, materiálem

Pravděpodobnost výskytu rizika je dále rozdělena:

- *Pravděpodobnost častého výskytu* – výskyt nežádoucího jevu je velmi častý nebo nepřetržitý, eventuálně zde hrozí nepřetržitě ohrožení
- *Pravděpodobný výskyt* – hrozí zde časté ohrožení, nežádoucí jev vznikne několikrát během funkce systému
- *Příležitostný výskyt* – hrozí občasné ohrožení, nežádoucí jev se vznikne několikrát během funkce systému, vyskytuje se občas
- *Málo pravděpodobný, ale možný výskyt* – výskyt nežádoucího jevu je velmi nepravděpodobný, avšak ho nelze vyloučit
- *Nepravděpodobný výskyt* – výskyt nežádoucího jevu se blíží k nule
- *Nemožný výskyt* – tento výskyt nežádoucího jevu je téměř nemožný

Rizika ve firmě HERAP jsou rozdělena do čtyř kategorií: obsluha dřevoobráběcích strojů; údržba; doprava a manipulace a ostatní. V kategoriích se vyskytuje vysoký počet subsystémů, z nichž nejdůležitější jsou:

- Obrábění dřeva, pracoviště dřevoobráběcích strojů
- Rámová pila
- Omítací kotoučová pila

- Rozmítací kotoučová pila, manipulace s materiálem
- NC frézovací centrum
- Ruční motorová řezová pila
- Sila, zásobníky dřevního odpadu
- Práce s ručním elektrickým nářadím
- Obsluha kotelny na tuhá paliva
- Kovoobrábění – soustruh
- Doprava, manipulace, skladování tlakových láhví
- Vnitropodnikové komunikace
- Obsluha vysokozdvizného vozíku
- Manipulace s řezivem a kulatinou

Jelikož rozsah práce je omezen, není dovoleno zde uvést každou tabulku zabývající se hodnocením rizik. Proto jako ukázka je zde zpracována karta (viz Tabulka 3) pro hodnocení rizik souvisejících s obráběním dřeva – pracoviště, dřevoobráběcí stroje.

Tabulka 3: Hodnocení rizik souvisejících s obráběním dřeva – pracoviště, dřevoobráběcí stroje

Stroj, zařízení, technologie	Obrábění dřeva - pracoviště dřevoobráběcích strojů
Možné příčiny vzniku rizika: a) technický stav	1a) nerovný povrch komunikací, výtluky, výmoly u pracovních míst kolem strojů 2a) není zachována dostatečná šíře pochůzných a manipulačních ploch, chybí nebo je poškozeno značení komunikací, manipulačních prostor a nebezpečných prostorů kolem stroje 3a) nedostatečná úroveň a intenzita osvětlení u obráběcích strojů 4a) nedostatečně účinné nebo nefunkční odsávání a odstraňování dřevního odpadu z pracovních strojů 5a) elektroinstalace a krytí elektrického zařízení není provedeno s ohledem na prostředí, kde je stroj používán, není zajištěno upevnění a krytí volných vodičů (u stacionárních strojů) do ochranných lišt, elektrická instalace je poškozená

<p>b) lidský činitel</p> <p>c) náhodný děj, neovlivnitelné riziko</p>	<p>1b) nejsou prováděny pravidelné kontroly a čištění strojů, odsávání a elektroinstalace, nedovolené úpravy elektroinstalace osobou bez odborné kvalifikace</p> <p>2b) nepořádek na pracovišti, nahromaděný materiál v okolí stroje, zhoršená manipulace</p> <p>3b) zaměstnanci pracují na pracovišti osamoceně, nejsou dostatečně zajištěny všechny prostředky pro případ vzniku úrazu, technické havárie</p> <p>1c) přítomnost rizikových faktorů - hluk, prach</p>
<p>rizikový faktor</p>	<p>mechanické nebezpečí - pád předmětu při manipulaci, ostré hrany, nerovný kluzký povrch</p> <p>nebezpečí elektrického proudu, pracovní prostředí - hluk, prach, vibrace, možnost vzniku požáru, ruční manipulace s materiálem, opakované tempo, vnucená pracovní poloha</p>
<p>pravděpodobnost</p>	<p>1a), 3a) - příležitostná; 2a), 2b), 1c) - častá</p> <p>4a), 5a), 1b), 3b) - pravděpodobná</p>
<p>následek (nejhorší varianta)</p>	<p>poškození sluchu, vlivem fyzické zátěže poškození pohybového ústrojí,</p> <p>těžká zranění - amputace končetin nebo částí, zhmožděny, zlomeniny,</p> <p>zachycení točivou částí stroje nebo nástrojem</p>
<p>opatření k eliminaci nebo odstranění rizik</p>	<p>zajišťování pravidelné údržby, stavebních konstrukcí a podnikových komunikací;</p> <p>pravidelné čištění osvětlení v prostorech dřevoobráběcích strojů, provádění pravidelné revizní činnosti elektro v souladu s ČSN 33 1500;</p> <p>zajišťování pravidelného úklidu a kontrol strojů a technických zařízení v souladu s požadavky místních provozních předpisů nebo požárních řádů;</p> <p>zajištění organizace práce s výměnou pracovišť a střídáním zaměstnanců,</p> <p>hlukové přestávky, zabezpečení činnosti tak, aby zaměstnanci nepracovali osamoceně;</p>

vybavení pracovišť lékárníčkou a prostředky PO - zajištění funkčnosti a přístupu
--

Zdroj: dokumentace firmy HERAP, upraveno autorem

4.2.4 Revize, kontroly, prohlídky

Prohlídky, revize a kontroly technických zařízení jsou prováděna zaměstnanci (pokud na to mají daná oprávnění) nebo externím dodavatelským způsobem - oprávněnými osobami a organizacemi dle § 11 Zákona č. 309/2006 Sb. kterým se upravují další požadavky BOZP v pracovněprávních vztazích. Dodržení lhůt, termínů revizí a školení a vedení evidence má na starosti osoba odpovědná za řízení a koordinaci BOZP (pan Pavel Šomjak) spolu s osobou způsobilou v BOZP.

4.2.5 Ochranné nápoje

V případě, že dojde k extrémním venkovním podmínkám, jsou zaměstnancům poskytnuty ochranné nápoje. V chladném počasí je pro zaměstnance připravena v administrativní budově nádoba s horkým čajem, naopak v horkém počasí každý ze zaměstnanců obdrží 1,5 litru neperlivé minerální vody.

4.2.6 Poskytování osobních ochranných pracovních prostředků

Zaměstnancům firmy HERAP jsou OOPP poskytovány dle karty hodnocení rizik, kde jsou vyhodnocena rizika a konkrétní podmínky na pracovišti. Tyto karty jsou vypracované firmou a zároveň osobou způsobilou v BOZP. Rizika jsou vyhodnocena pro každé pracoviště a pro každou pracovní činnost.

Organizace poskytuje OOPP na základě možných rizik a zodpovídá za dodržení hygienických zásad při přidělování OOPP a poučení, jak s prostředky správně zacházet. Ohledně OOPP je v organizaci vedena evidence u jednotlivých zaměstnanců, která obsahuje: o jaký druh OOPP se jedná, datum a podpis zaměstnance, který OOPP převzal a následně zápis o vrácení, včetně opotřebení OOPP. V případě, že dojde ke snížení účinku OOPP např. opotřebením, zaměstnavatel je povinen poskytnout zaměstnanci nové pracovní prostředky.

Všechny poskytované OOPP musí být schváleny autorizovanou zkušebnou pro ochranu před riziky, proti kterým jsou poskytovány. Důkazem je doložení certifikační

značka na výrobku nebo atest. Pracovní oděvy (vč. obuvi) jsou poskytovány při práci, kde dochází k mimořádnému znečištění nebo opotřebení.

Pro každou pozici je ve společnosti vypracována karta vyhodnocení rizik pro výběr a použití ochranných pracovních prostředků. V tabulce jsou vypsány části těla a následně rizika, která jsou rozdělena na fyzikální, chemická a biologická. V případě, že hrozí riziko dané část těla, je to v kartě barevně zvýrazněno. Na základě této tabulky jsou zaměstnanci přiděleny ochranné osobní pracovní prostředky. Jako názorný příklad je zpracována karta pro pozici obsluha obráběcích strojů na dřevo, viz Tabulka 4, s. 40.

Tabulka 4: Vyhodnocení rizik pro výběr a použití ochranných pracovních prostředků

ČÁSTI TĚLA:	RIZIKA																				
	Fyzikální							Chemická							Biologická						
	Mechanická		Tepelná		Záření			Aerosoly		Kapaliny		plyny, páry			bakterie, viry			paraziti			plísně
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
Lebka	A																				
Sluch	B																				
Zrak	C																				
Dýchací orgány	D																				
Oblíčeť	E																				
Celá hlava	F																				
Ruce	G																				
Paže	H																				
Chodidlo	I																				
Nohy	J																				
Pokožka	K																				
Trup	L																				
Parenterální cesty	M																				
Celé tělo	N																				

Zdroj: Dokumentace firmy HERAP, upraveno autorem

4.2.7 Osobní ochranné pracovní prostředky u konkrétní pozice

Každý z pracovníků dostane dle druhu činnosti, kterou vykonává, osobní ochranné pracovní prostředky (OOPP). Níže jsou vypsány pracovní pozice ve firmě HERAP a OOPP, které pracovník na dané pozici obdrží.

Mezi osobní ochranné pracovní prostředky manipulačního dělníka (obsluha vysokozdvížného vozíku) patří dvoudílný pracovní oblek nebo kombinéza; prošívaný kabát pro práce ve venkovním skladu během zimních měsíců; ochranné prstové rukavice pro manipulaci s materiálem a údržbu zařízení; ochranná kotníková obuv s odolností proti úderům a nárazům; ochranná přilba pro práci ve skladu, kde skladovací výška překračuje dva metry nebo kde nelze vyloučit riziko pádu břemene či úder o konstrukci u vysokozdvížných vozíků, které nemají dostatečnou ochranu proti propadnutí nebo zasažení materiálem v horní části pracovního prostoru. Náklady na OOPP manipulačního dělníka jsou vykalkulovány v Tabulce 5.

Tabulka 5: Náklady na OOPP manipulačního dělníka

Položka	Cena v Kč
Oblek dvoudílný	435,00
Zateplený kabát pro venkovní práce	685,00
Ochranné rukavice	55,00
Ochranná kotníková obuv	398,00
Ochranná přilba	98,00
Celkem:	1671,00

Zdroj: Dokumentace firmy HERAP, vlastní zpracování

Obráběcí strojů na dřevo obdrží v rámci OOPP ochranné brýle do prašného prostředí nebo pro případ, že by při obrábění došlo k odletu drobných částic; prstové ochranné rukavice pro manipulaci s materiálem a následné čištění strojů; ochranná kotníková obuv s odolností proti úderům a nárazům; ochranná zástěra s výztuží proti zpětnému vrhu na kotoučových pilách; prošívaný kabát pro venkovní práce v zimním období; dvoudílný pracovní oblek či kombinéza; ochrana sluchu sluchátky na pracovištích pilnice s překročenou hlukovou zátěží nebo v případě extrémního hluku použít mušlové chrániče sluchu, které zachovávají srozumitelnost řeči a výstražných signálů nebo zátkové chrániče do uší. Náklady na OOPP obráběče strojů jsou vyčísleny v Tabulce 6.

Tabulka 6: Náklady na OOPP obráběče strojů na dřevo

Položka	Cena v Kč
Ochranné brýle	136,00
Oblek dvoudílný	435,00
Zateplený kabát pro venkovní práce	685,00
Ochranné kožené rukavice	55,00
Ochranná kotníková obuv	398,00
Ochranná přilba	98,00
Ochranná zástěra s výztuží proti zpětnému vrhu	2698,00
Ochranná sluchátka	125,00
Celkem	4630,00

Zdroj: Dokumentace firmy HERAP, vlastní zpracování

OOPP obsluhy nakladače jsou ochranné brýle; dvoudílný ochranný oblek; pro venkovní práce v zimních měsících je k dispozici zateplený kabát; ochranné rukavice, ochranná obuv; ochranná přilba a mušlové chrániče sluchu pro extrémní hluk se zachováním srozumitelnosti řeči a výstražných signálů nebo zátkové chrániče do uší. Rozpis položek včetně cen je rozepsán v Tabulce 7.

Tabulka 7: Náklady na OOPP pro obsluhu nakladače

Položka	Cena v Kč
Ochranné brýle	150,00
Oblek dvoudílný	435,00
Zateplený kabát pro venkovní práce	685,00
Ochranné rukavice	55,00
Ochranná kotníková obuv	398,00
Ochranná přilba	98,00
Mušlové chrániče sluchu	223,00
Celkem	2044,00

Zdroj: Dokumentace firmy HERAP, vlastní zpracování

Pracovníkovi venkovní skládky kulatiny (také skládky řeziva a překládání řeziva) jsou přiděleny jako OOPP pracovní dvoudílný pracovní oblek nebo kombinézu, v zimním období pak prošívaný kabát; ochrannou kotníkovou obuv; ochranné kožené prstové rukavice zateplené pro zimní období; obranná přilba pro práce ve skladu, kde skladovací výška

přesahuje dva metry nebo kde nelze vyloučit riziko pádu břemene. Pro tuto pozici Tabulka 8 obsahuje náklady na OOPP.

Tabulka 8: Náklady na OOPP pro pracovníka na venkovní skládce kulatiny

Položka	Cena v Kč
Oblek dvoudílný	435,00
Zateplený kabát pro venkovní práce	685,00
Ochranné rukavice	55,00
Ochranná kotníková obuv	398,00
Ochranná přilba	98,00
Celkem:	1671,00

Zdroj: Dokumentace firmy HERAP, vlastní zpracování

Pracovník údržby, který zároveň obstarává svářečské práce, má ve své výbavě OOPP pracovní dvoudílný oblek nebo kombinézu, v zimním období pak prošívaný kabát; dále ochranné kožené rukavice s manžetou; ochrannou obuv; svářečský oblek a ochrannou koženou zástěru; kuklu nebo obličejový štít pro svářečské práce; ochranné brýle v místech, kde dochází k prašnosti a ochrannou přilbu pro práce, kde nelze vyloučit riziko pádu břemene či úder o kovovou konstrukci. V Tabulce 9 jsou vykalkulovány všechny položky včetně cen pro tuto pozici.

Tabulka 9: Náklady na OOPP Pracovníka údržby

Položka	Cena v Kč
Ochranné brýle	150,00
Oblek dvoudílný	435,00
Zateplený kabát pro venkovní práce	685,00
Ochranné kožené rukavice s manžetou	106,00
Ochranná kotníková obuv	398,00
Ochranná přilba	98,00
Ochranná zástěra s výztuží proti zpětnému vrhu	2500,00
Svářečská kukla	448,00
Celkem	4820,00

Zdroj: Dokumentace firmy HERAP, vlastní zpracování

4.2.8 Školení zaměstnanců při nástupu do zaměstnání

Osoba odpovědná za koordinaci a řízení BOZP nebo jiný vedoucí zaměstnanec zajišťuje školení a vstupní instrukce BOZP při nástupu do práce nových zaměstnanců. „Záznam o základním školení BOZP při nástupu“ slouží jako doklad prezenze účastníků. Součástí prezenční listiny je datum, údaje společnosti, osnova, jméno a podpis osoby, která školení provedla. Školení se provádí vždy před nástupem a zahájením práce nového zaměstnance.

4.2.8.1 Školení - četnost, provádění a odborná příprava zaměstnanců

Ke každé pracovní pozici se v předem daných intervalech pořádají školení. Školení jsou ve většině případů vedena dodavatelsky oprávněnou osobou – velice často osobou odborně způsobilou k BOZP, panem Svobodou. V rámci každého školení je veden písemný záznam spolu s prezenční listinou, která obsahuje základní informace (datum, jméno školitele, jména zaměstnanců a jejich podpisy). Na závěr každého školení se ověřují znalosti zaměstnanců buď písemným testem, nebo ústním pohovorem. Níže jsou vypsány pracovní pozice, na které jsou ve firmě HERAP organizována školení a jejich četnost:

1. *Manipulant vysokozdvížného vozíku* – školení se provádí jednou za dva roky, zaměstnanci jsou seznámeni s uživatelskou dokumentací a provozními předpisy, které je zajištěno organizací.
2. *Zaměstnanci řídící motorová vozidla skupiny B, C do 3,5 t* – školení se koná jednou za tři roky externí oprávněnou osobou.
3. *Zaměstnanci obsluhující elektrická zařízení ve smyslu § 3 a 4 Vyhlášky 50/1978* – školení je jednou za 3 roky dodavatelsky oprávněnou osobou s elektrotechnickým vzděláním.
4. *Svářeči, svářečí průkaz* – školení je provedeno jednou za dva roky oprávněnou osobou. O školení bude proveden záznam do svářečského průkazu. Osvědčení o způsobilosti svářeče bude vydané i jako doklad o absolvování školení.
5. *Obsluhy rámových pil* – školení se provádí jednou za 6 měsíců, kdy se zaměstnanci seznámí s provozními předpisy, které zajistí organizace.
6. *Zaměstnanci pro práci ve výškách s individuálním zajištěním proti pádu* – jednou za rok je zorganizováno školení dodavatelsky, oprávněnou osobou. Osvědčení o způsobilosti pro práci s použitím ochranných prostředků individuálního zajištění bude vydané po absolvování školení.

7. *Seznámení zaměstnanců s uživatelskou příručkou a provozní dokumentací* – jednou za dva roky se toto seznámení provádí v rámci pravidelných školení BOZP, které je zajištěno jednatelem společnosti.

Poskytování první předlékařské pomoci ve smyslu zákoníku práce – toto školení je každých pět let vedeno poskytovatelem pracovnělékařských služeb. Písemný záznam je sepsán o daném školení, včetně data, jmény osob, které školení absolvovaly a podpisem oprávněné osoby, která školení vedla

4.2.9 **Bezpečnostní přestávky**

Bezpečnostní přestávky jsou ve firmě stanoveny hlavně kvůli faktoru hluku, kde jsou překročeny hygienické limity na pilnicích pro všechny zaměstnance. Přestávky jsou stanoveny dvakrát po deseti minutách a jednu na oběd po dobu třiceti minut. Organizace začíná pracovat každý den v 6:00, tudíž přestávku na oběd mají zaměstnanci stanovenou od 10:30 do 11:00. Tím, že je zde pouze jednosměrný provoz, je to jediná třicetiminutová přestávka.

4.2.10 **Bezpečnostní signály**

Bezpečnostní značky a signály jsou rozmístěny po celém dřevoskladu. Pro celý venkovní prostor platí maximální rychlost vozidel 10 km/h. Tím, že primární surovinou je dřevo, je v celém areálu přísný zákaz kouření a manipulace s otevřeným ohněm. V případě výskytu mimořádné situace jsou značeny evakuační východy. V administrativní budově a výrobních halách jsou hasičské přístroje pro případ výskytu požáru. Dále v každé hale i administrativní budově se nacházejí lékárničky pro první pomoc, které jsou označeny.

4.2.11 **Pracovnělékařská péče – ověřování pracovní způsobilosti zaměstnanců**

Formou pracovnělékařských prohlídek je ověřována zdravotní způsobilost zaměstnanců. Konají se buď vstupní prohlídky – pro nové zaměstnance nebo preventivní – pro stávající. Zaměstnanci obsluhující vysokozdvizné vozíky nebo tlakové nádoby či nakladači do 50 let absolvují prohlídky jednou za 4 roky, starší 50 let pak jednou za dva roky. U ostatních zaměstnanců je ověřování prováděno jednou za 5 let u zaměstnance do 50 let, nad 50 let jednou za 3 roky, pokud není stanoveno jinak (např. kvůli kategorizaci prací nebo poskytovatelem pracovnělékařské péče). Ve společnosti HERAP dochází k překročení limitních hodnot pro zvukovou zátěž při obsluze pil na pracovišti pilnice. Proto rozhodnutím

Krajské hygienické stanice zaměstnanci pracující na pilnici absolvují speciální vyšetření sluchu každé dva roky. Preventivní lékařské prohlídky jsou zaměstnanci povinni absolvovat u MUDr. Lubomíra Fleiberka, adresou Nádražní 601, 463 62 Hejnice. Veškeré náklady spojené se zajištěním preventivní péče jsou hrazeny zaměstnavatelem.

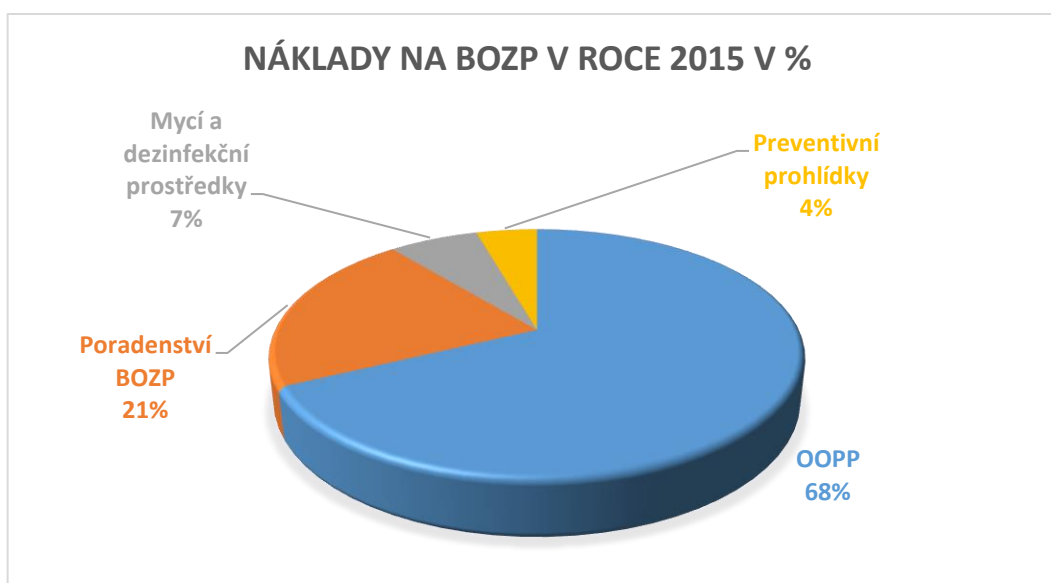
5 Výsledky a diskuze

Analyzovat náklady, které jsou spojené se správným dodržováním zásad BOZP ve firmě HERAP a dále porovnávat úrazovost v Libereckém kraji v podnicích dřevařského charakteru, jsou sekundárními cíli této bakalářské práce. Konkrétnější rozbor těchto dvou cílů bude právě v této části.

5.1 Náklady spojené s BOZP

Prvním cílem této části práce je analýza nákladů firmy na správné plnění předpisů BOZP za rok 2015. Do celkových nákladů jsou zakomponovány náklady na OOPP, poradenství BOZP (včetně školení), mycí a dezinfekční prostředky, preventivní prohlídky u praktického lékaře a pokuty za špatné dodržování předpisů BOZP, viz Graf 1.

Graf 1: Náklady v % na BOZP společnosti HERAP v roce 2015

Zdroj: Účetnictví firmy HERAP, vlastní zpracování

1. *Osobní ochranné pracovní pomůcky* – V roce 2015 společnost vynaložila náklady na OOPP ve výši 38.263,00 Kč. Průměrně každý zaměstnanec obdrží dvoje ochranné pracovní rukavice za měsíc, ročně pak jedny ochranná sluchátka a dvoudílný ochranný oblek. Ochranná obuv je zaměstnanci přidělena obvykle jeden pár ročně, venkovních kabátů a ochranných brýlí bylo nakoupeno po pěti kusech a jedna ochranná svářečská zástěra.

2. *Poradenství BOZP* – Poradenství v oblasti BOZP a zároveň osobou odborně způsobilou k prevenci rizik je pan Miroslav Svoboda. Pan Svoboda zároveň provádí pravidelná školení, kontroly na pracovišti výrobního provozu a zpracovává základní dokumentaci BOZP. Náklady na poradenství BOZP jsou ve výši 3.000,00 Kč / čtvrtletí, ročně je to 12.000,00 Kč.
3. *Mycí a dezinfekční prostředky* – Firma v roce 2015 nakoupila mycí a dezinfekční prostředky za 3.682,00 Kč. Za tuto částku nakoupila dezinfekce, mýdla a čisticí pasty.
4. *Pracovnílékařská péče* – Tuto položku tvoří vstupní a preventivní prohlídky. Vstupní lékařské prohlídky se provádí u nových zaměstnanců, které v tomto roce firma přijmula dva. Preventivní prohlídky u ostatní zaměstnanci do padesáti let je nutné absolvovat jednou za pět let – tento rok tuto prohlídku absolvovali tři zaměstnanci. Firma momentálně nezaměstnává nikoho nad 50 let. Náklady na preventivní prohlídky v roce 2015 činily 2.500,00 Kč (500,00 Kč / zaměstnanec).
5. *Pokuty* – Firma za rok 2015 a ani nikdy v minulosti nebyla penalizována za špatné dodržení předpisů BOZP.

Celkově firma HERAP v roce 2015 vynaložila na správné dodržení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci svých zaměstnanců částku 56.445,00 Kč. Tato částka je relativně vysoká, na straně druhé je důležité náležitě plnit povinnosti BOZP. Za nesprávné plnění předpisů hrozí v první řadě až několika tisícová pokuta, ale hlavně ohrožení zdraví zaměstnanců.

5.2 Analýza úrazovosti v Libereckém kraji

5.2.1 Ekonomické subjekty v Libereckém kraji

Je všeobecně známo, že v Libereckém kraji je jedna z nejvyšších nezaměstnaností a kraj patří v republice mezi ekonomicky slabší. Žije zde 440 tisíc lidí a podíl nezaměstnanosti k 31. 12. 2016 je 5,27 %, která ale v posledních letech klesá. Sídlí zde 116 tisíc ekonomických subjektů a meziročně nejvíce vzrůstají středně velké podniky – s 50 až 249 zaměstnanci a velké podniky s více jak 250 zaměstnanci (21).

Odvětví velkoobchodu a maloobchodu je v Libereckém kraji zastoupeno 22 % ekonomických subjektů. Průmyslové podniky (14,9 %) jsou druhou největší ekonomickou skupinou, kde převažuje průmysl zpracovatelský. Ve stavebnictví je evidováno 13,4 % ekonomických subjektů; technické, profesní a vědecké činnosti jsou zastoupeny 10,3 %

subjektů. Z celorepublikového hlediska, podnikatelé zabývající se zemědělskou činností se umístili na osmém místě a na páté nejvyšší pozici se umístily obchodní společnosti. Průmyslových jednotek je v Libereckém kraji nejvíce v republice - na 1 000 obyvatel připadlo 39,3 ‰ subjektů s tímto zaměřením. Dlouhodobý vývoj eviduje fakt, že nejvíce ekonomických subjektů je situováno přímo v krajském městě, Liberci (22).

5.2.2 Dřevařský průmysl – analýza úrazovosti v Libereckém kraji

Druhým cílem této části práce je analýza úrazovosti v Libereckém kraji. Jelikož teoretické poznatky byly aplikovány na pilařské společnosti HERAP, úrazy jsou analyzovány v podnicích obdobného (tedy dřevařské) charakteru. Analýza je provedena v letech 2009 – 2015, data o počtu subjektů jsou získána z Českého statistického úřadu pro Liberecký kraj a údaje o úrazech jsou získána ze Státního úřadu inspekce práce pro Ústecký a Liberecký kraj se sídlem v Ústí nad Labem.

5.2.2.1 CZ-NACE

Pro získání dat o počtu subjektů z Českého statistického úřadu pro správný druh odvětví podnikání bylo potřeba se řídit číslem CZ-NACE. CZ-NACE je třídění ekonomických činností a tato zkratka znamená: CZ = kód členského státu Evropské unie (v našem případě Česká republika); NACE = Nomenclature générale des Activités économiques dans les Communautés Européennes (neboli statistická klasifikace ekonomických činností). Pomocí této klasifikace Evropská unie shromažďuje statistická data o ekonomických činnostech ve všech členských státech EU (22).

NACE se používá pro zařazení předmětů podnikání či k vystavení živnostenských listů (nebo i jiných oprávnění k podnikání). Jelikož je klasifikace platná a povinná pro celou EU, slouží NACE k porovnání statistických dat mezi členskými státy (23).

Každá firma a veškerou činnost, kterou vykonává, musí být zařazena minimálně do jedné, základní, kategorie NACE. Základní členění je následující:

- A. Zemědělství, lesnictví, rybářství
- B. Těžba a dobývání
- C. Zpracovatelský průmysl
- D. Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizace vzduchu

- E. Zásobování vodou; činnosti související s odpady a sanacemi
- F. Stavebnictví
- G. Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel
- H. Doprava a skladování
- I. Ubytování, stravování a pohostinství
- J. Informační a komunikační činnosti
- K. Peněžnictví a pojišťovnictví
- L. Činnosti v oblasti nemovitostí
- M. Profesionální, vědecké a technické činnosti
- N. Administrativní a podpůrné činnosti
- O. Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení
- P. Vzdělávání
- Q. Zdravotní a sociální péče
- R. Kulturní, zábavní a rekreační činnosti
- S. Ostatní činnosti
- T. Činnosti domácností
- U. Činnosti exterritoriálních organizací a orgánů

První (a tedy základní) struktura NACE čísla je označena alfabetským kódem, druhá úroveň definuje oddíly, třetí úroveň skupiny a čtvrtá třídy. Všechny tři úrovně jsou značeny číselnými kódy (24).

Společnost HERAP - pilařská výroba je tedy členěná takto: C. Zpracovatelský průmysl (*první struktura*) → 16 - Zpracování dřeva, výroba dřevěných, korkových, proutěných a slaměných výrobků, kromě nábytku (*druhá úroveň*) → 16.1 – Výroba pilařská a impregnace dřeva (*třetí úroveň*) → 16.10 – Výroba pilařská a impregnace dřeva – *čtvrtá úroveň* (25).

5.2.2.2 Pracovní úrazy

Veškeré úrazy jsou evidovány na inspektorátu bezpečnosti práce, kde jsou rozděleny do tří hlavních skupin a to (26):

1. Smrtelné – úrazy, na základě kterých zraněný zaměstnanec zemřel do 1 roku
2. Závažné – neboli s hospitalizací delší než 5 dní; zranění, které vyžaduje pobyt v nemocnici delší než 5 kalendářních dní

3. Ostatní – na základě těchto zranění je poškozený zaměstnanec v krátkodobé pracovní neschopnosti

Pro CZ-NACE 16.1 (Výroba pilařská a impregnace dřeva) jsou pro tyto tři základní členění rozděleny na další konkrétnější subsystémy, které dle svého názvu sdělují, kde nebo na jakém pracovním stroji se úraz stal. Jelikož se jedná o počet větší než 60, v tabulce níže budou uvedeny podkategorie, ve kterých je evidován největší počet úrazů.

Tabulka 10: Členění úrazů dle CZ-NACE 16.1

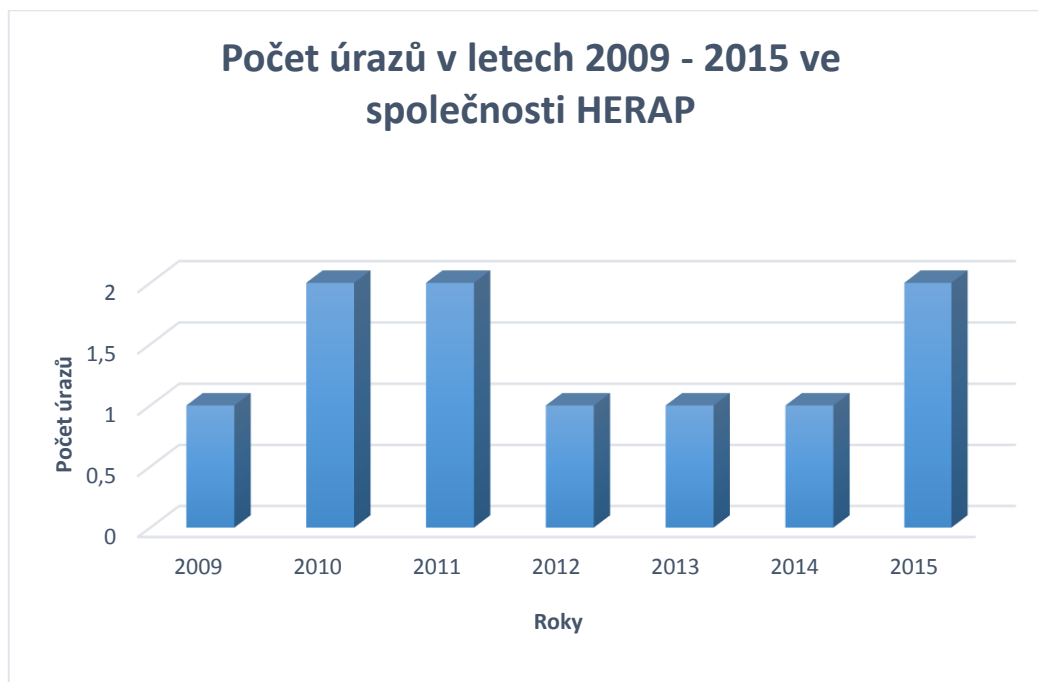
Smrtelné
Vnitropodniková pracoviště
Sdružené a ostatní
Závažné
Ostatní zvýšená pracoviště - pády osob z výše
Okružní, rámové a jiné pily na dřevo
Stabilní dopravníky, kontinuální manipulační zařízení a systémy
Frézovací, drážkovací a žlábkové stroje na dřevo
Ostatní
Vnitropodniková pracoviště
Povrchy na úrovni země - podlahy a povrchy (vnější i vnitřní, kluzké podlahy, zemědělská půda)
Schody, žebříky, výstupy, pády osob na nich a z nich
Stroje a zařízení stabilní - nspecifikováno
Frézovací, drážkovací a žlábkové stroje na dřevo
Hoblovací, brousící a leštící stroje na dřevo
Okružní, rámové a jiné pily na dřevo
Břemena (materiál, přemísťované předměty)

Zdroj: Státní úřad inspekce práce, vlastní zpracování

5.2.2.3 Úrazy ve společnosti HERAP

V letech 2009 – 2015 ve firmě HERAP nedošlo k žádnému smrtelnému úrazu svých, ale závažně se zranili dva zaměstnanci – fraktury rukou. Ve většině případů se jedná o zranění rukou a nohou při manipulaci s řezivem. Časová osa spolu s počty úrazů v daných letech je zobrazena v Grafu 2.

Graf 2: Počet úrazů ve společnosti HERAP v letech 2009 - 2015

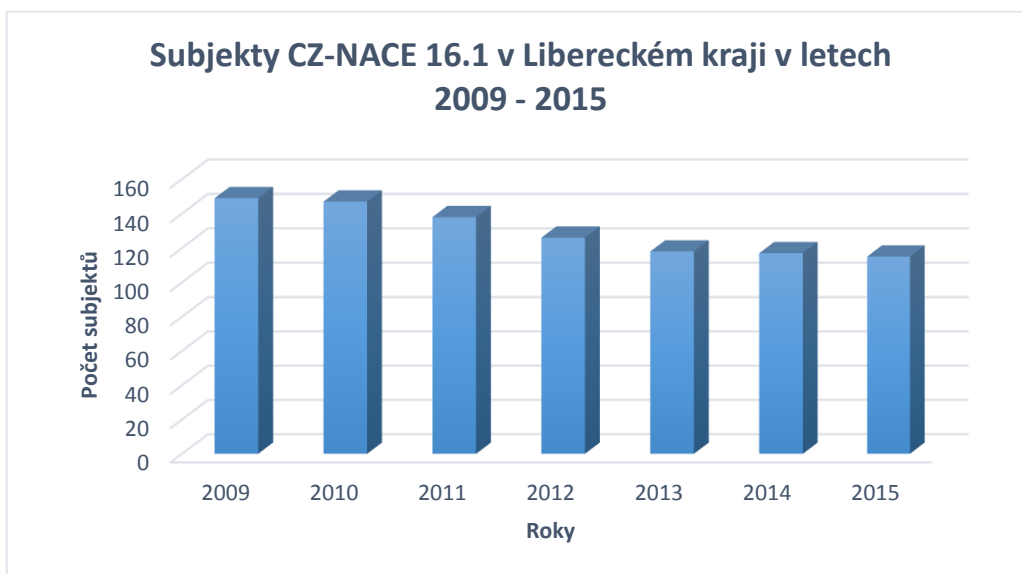
Zdroj: Kniha úrazů firmy HERAP, vlastní zpracování

Komentář ke Grafu 2: V letech 2009 - 2015 došlo celkem k deseti úrazům, ročně maximálně k dvěma a zároveň alespoň k jednomu za rok. Mezi danými lety neexistuje žádný trend, tedy že s každým dalším rokem se nesnižuje počet úrazů, úraz je v tomto případě spíše nahodilá skutečnost. Nejzávažnější zranění byly v této časové řadě evidovány dvě fraktury rukou, ke kterým došlo při manipulaci s materiálem. Ostatní zranění jsou méně závažného charakteru. Jedním z důvodů, proč tomu tak je, je správné dodržování zásad použití bezpečnostních pomůcek a pracovních postupů.

5.2.2.4 Úrazovost subjektů dle CZ-NACE 16.1 v Libereckém kraji

V roce 2015 bylo v Libereckém kraji evidováno 54 016 podniků se zjištěnou aktivitou (tj. subjekt, který vykazuje ekonomickou aktivitu podle informací ze statistických zjišťování nebo z administrativních zdrojů), z toho 747 subjektů bylo zařazeno s číslem CZ-NACE 16, tedy subjekty zabývající se zpracováním dřeva, výroba dřevěných, korkových, proutěných a slaměných výrobků, kromě nábytku. Pilařskou výrobou a impregnací dřeva (CZ - NACE 16. 1) bylo v roce 2015 v Libereckém kraji evidováno 115 subjektů. Vývoj subjektů CZ-NACE 16. 1 v letech 2009 – 2015 je uveden v Grafu 3, str. 53.

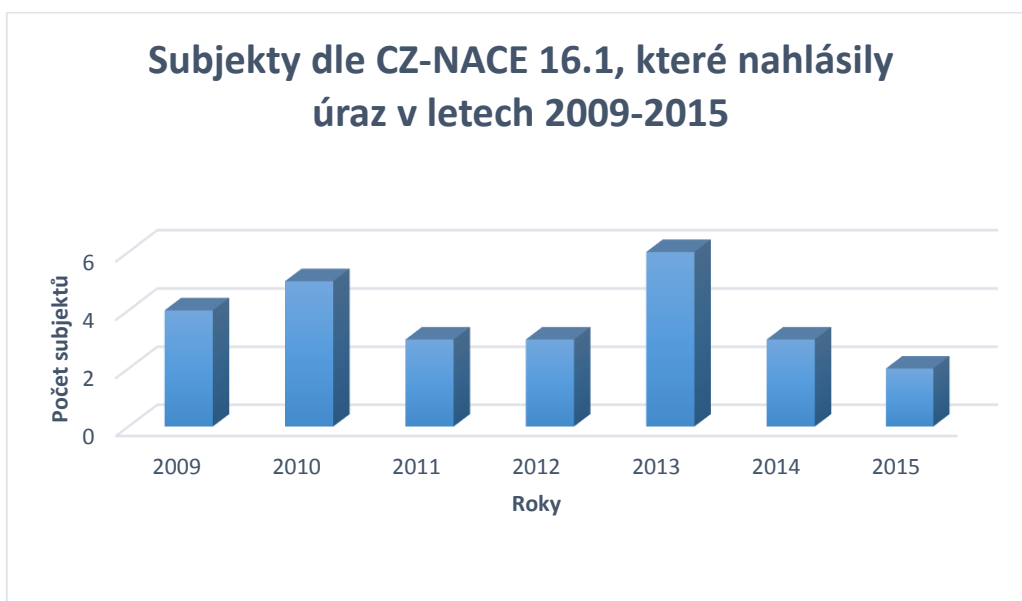
Graf 3: Počet subjektů CZ-NACE 16.1 v Libereckém kraji v letech 2009 - 2015

Zdroj: Český statistický úřad, vlastní zpracování

Komentář ke Grafu 3: V letech 2009 - 2013 počet subjektů zabývajících se pilařskou výrobou a impregnační dřeva klesal, od roku 2013 je vývoj konstantní. Důvodem klesajícího počtu subjektů CZ-NACE 16.1 může být právě BOZP, která je v tomto oboru podnikání komplikovaná a často kontrolována nebo konkurenční boj, kde je velká nabídka na tak malé území jako je Liberecký kraj.

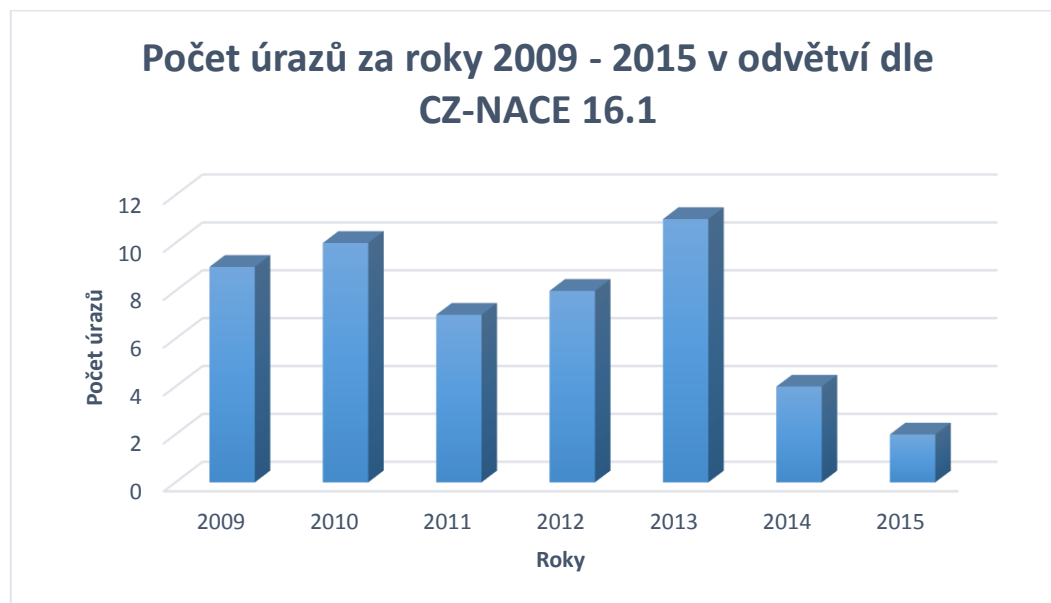
Graf 4: Počet subjektů CZ-NACE 16.1, které nahlásily úraz v letech 2009 – 2015 v Libereckém kraji

Zdroj: Státní úřad inspekce práce, vlastní zpracování

Graf 4 zobrazuje, kolik subjektů CZ-NACE 16. 1 v letech 2009 – 2015 nahlásilo pracovní úraz. V roce 2013 bylo nahlášeno nejvíce úrazů na Státní úřad inspekce práce, konkrétně 11 (což je 5,1 % subjektů). V celkovém porovnání se jedná o opravdu nízké číslo, v průměru ročně nahlásilo své úrazy 2,86 % subjektů ze všech registrovaných subjektů CZ-NACE 16.1 v Libereckém kraji.

Graf 5: Vývoj úrazovosti v odvětví CZ-NACE 16.1 v Libereckém kraji

Zdroj: Státní úřad inspekce práce, vlastní zpracování

Graf 5 znázorňuje vývoj úrazovosti v letech 2009 – 2015 subjektů CZ-NACE 16. 1 v Libereckém kraji. V této časové ose došlo celkem k 53 úrazům, z toho jeden byl smrtelný, který se stal v roce 2011 a jeden závažný. Zbytek úrazů jsou charakteru krátkodobého zranění zaměstnance. Nejvíce úrazů se stalo při přenášení předmětů a materiálů – břemena a na strojích.

Tabulka 11: Průměrný počet úrazů v letech 2009 - 2015 dle subjektů CZ-NACE 16.1 v Libereckém kraji

Rok	Průměrný počet úrazů / subjekt
2009	2,25
2010	2
2011	2,33
2012	2,66
2013	1,83
2014	1,33
2015	1,5

Zdroj: Český statistický úřad, vlastní zpracování

Komentář k Tabulce 11: V roce 2009 nahlásily čtyři firmy (2,68 %) celkem devět úrazů, v průměru tedy 2,25 úrazů / subjekt; v roce 2010 pět firem (3,40 %) ohlásilo deset úrazů, což jsou v průměru 2 úrazy / subjekt; v roce 2011 je evidováno sedm úrazů ohlášené třemi subjekty (2,17 %) – v průměru 2,33 úrazů / subjekt; v roce 2012 bylo ohlášeno osm úrazů třemi subjekty (2,38 %), což je v průměru 2,66 úrazů / subjekt; v roce 2013 nahlásilo šest subjektů (5,1 %) 11 úrazů – v průměru 1,83 úrazu / subjekt; v roce 2014 jsou evidovány 4 úrazy třemi subjekty (2,56 %), v průměru tedy 1,33 úrazu / subjekt a v roce 2015 byly nahlášený 3 úrazy dvěma subjekty (1,74 %), v průměru 1,5 úrazu / subjekt.

V průměrném porovnání úrazovosti má společnost HERAP v letech 2009 – 2014 podprůměrnou úrazovost v komparaci se subjekty dle CZ-NACE 16.1 v Libereckém kraji. Nadprůměr byl pouze v roce 2015, kdy došlo ke dvěma zraněním a průměr je 1,5 úrazu na jeden subjekt.

Ačkoliv firma nebyla nikdy pokutována za špatné dodržování předpisů týkajících se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a její úrazovost v porovnání s ostatními podniky je podprůměrná, existují zde nedostatky, které by bylo vhodné do budoucna eliminovat. Jedná se o porušování povinností zaměstnanců při používání osobních ochranných pracovních prostředků.

V podkapitole 4.2.2., která se zabývá se kategorizací prací, jsou jednotlivé druhy práce rozříděny do kategorií. U profese dělníka v pilařské výrobě a obsluhy dřevoobráběcích strojů dochází kvůli faktoru hluku při práci s rámovou, rozmítací a omítací pilou, k překročení hygienických limitů hluku a vibrací. Proto jsou zaměstnanci povinni nosit ochranná sluchátka, která mají zabránit případným trvalým následkům poruchy sluchu. Samozřejmě je v první řadě zaměstnavatel zodpovědný za správné dodržování předpisů svých zaměstnanců, ale v praxi je nemožné zaměstnance neustále kontrolovat. Jako doporučení by bylo vhodné zvýšit sankce za nedodržování pracovních povinností, což by se mohlo promítnout do prémiových odměn, nebo by firma HERAP mohla určit, tzv. dílenského mistra. Tedy zodpovědného zaměstnance s nejdelší praxí, který by byl přímo zodpovědný za správné dodržování povinností ostatních zaměstnanců. Tato pozice ve firmě prozatím není, ale do budoucna se plánuje zavést.

6 Závěr

Tématem této bakalářské práce byla bezpečnost a ochrana zdraví při práci. V první části, neboli „Teoretická východiska“, byl pojem bezpečnost a ochrana zdraví při práci a vše, co s ním souvisí, definován a vysvětlen v obecné rovině. Byly zde uvedeny práva a povinnosti zaměstnanců, ale hlavně se práce zaměřila na povinnosti zaměstnavatele, které musí plnit v této oblasti. Kvůli rozsahu práce byly vybrány klíčové povinnosti zaměstnavatele, které byly dále konkretizovány a rozebrány. S bezpečností na pracovišti je úzce spojen výskyt úrazu, proto se práce také zaměřila na problematiku správného šetření a evidování pracovního úrazu, jenž je další z povinností zaměstnavatele.

Část „Vlastní zpracování“ se zabývala bezpečností a ochranou zdraví v podmínkách konkrétního subjektu, firmy Pavel Šomjak - HERAP, jejíž ekonomická činnost je pilařská výroba. Na správné dodržování zásad BOZP v této oblasti podnikání je potřeba věnovat velkou pozornost a to proto, že se jedná o rizikové povolání a BOZP je zde intenzivněji sledována. Kromě toho, že zde bylo formulováno prostředí firmy a základní údaje, byla zde i zmíněna organizační struktura podniku, a kdo je zodpovědný za správné dodržování BOZP. Tato pasáž se zabývala identifikací a hodnocením rizik, kdy bylo zjištěno, že veškerá možná rizika jsou zpracována v tzv. kartách hodnocení nežádoucích událostí a firma s pomocí osoby odborně způsobilé k prevenci rizik pravidelně kontrolují stavy pracovišť. Dále také revizemi a kontrolami; poskytováním osobních ochranných pracovních prostředků, které byly konkretizovány a vykalkulovány; školením; bezpečnostními přestávkami; pracovní lékařskou péčí a další. Podrobnějším zkoumáním kategorizací prací bylo zjištěno, že hygienické limity hluku a vibrací byly překročeny u zaměstnanců, kteří obsluhují rámové, rozmítací, omítací a zkracovací pily, proto obsluhy dřevoobráběcích strojů byly zařazeny do kategorie 3. Proto zaměstnanci vykonávající tento druh práce jsou povinni chodit na pravidelné kontroly sluchu a používat určené ochranné pomůcky, hlavně tedy ochranná sluchátka.

Část „Výsledky a diskuze“ se zabývala dvěma analýzami. První byla analýza nákladů, které firma v roce 2015 vynaložila na správné plnění předpisů BOZP. Bylo zjištěno, že firma v roce 2015 vynaložila částku 56.445,00 Kč a toto číslo je pro malou firmu jako HERAP poměrně vysoké. Na straně druhé případné pokuty a sankce za špatné dodržení předpisů

BOZP se firmě rozhodně nevyplatí, protože ekonomické subjekty zabývající se činností jako pilařská výroba jsou často kontrolovány Státním úřadem inspekce práce.

Druhá analýza se zabývala úrazovostí v podnicích dřevařského charakteru (dle CZ-NACE 16.1) v Libereckém kraji v letech 2009 – 2015. Nejdříve bylo definováno, co je to číslo NACE a jaké je dělení subjektů dle NACE. Tím bylo zjištěno, že ekonomické subjekty zabývající se pilařskou výrobou a impregnací dřeva mají číslo CZ-NACE 16. 1 a tak mohly být zjištěny správné údaje z ČSÚ a Státního úřadu inspekce práce. Následně byl graficky znázorněn vývoj v úrazovosti v letech 2009 – 2015 ve firmě HERAP, vývoj počtu ekonomických subjektů dle CZ-NACE 16. 1 v letech 2009 – 2015 a vývoj úrazovosti ekonomických subjektů dle CZ-NACE 16. 1 v Libereckém kraji v letech 2009 – 2015. Výsledkem byla komparace průměrné úrazovosti v daných letech mezi firmou HERAP a subjekty zabývající se pilařskou výrobou a impregnací dřeva v Libereckém kraji. Výsledkem této analýzy bylo zjištěno, že firma měla mimo roku 2015 podprůměrnou úrazovost ve zkoumaných letech oproti ostatním zkoumaným subjektům.

I když firma v minulosti nebyla nikdy pokutována za špatné plnění povinností a předpisů v rámci BOZP a její úrazovost v minulých letech byla podprůměrná, existují zde stále určité nedostatky. Poměrně závažným je nedodržování povinností zaměstnanců při používání OOPP – někteří ze zaměstnanců obsluhující pilnici nepoužívají ochranná sluchátka, ačkoliv jsou zde překročeny hygienické limity pro hluk a vibrace. Jako řešení tohoto značného problému bylo doporučeno podniku buď zavést sankce za nedodržování pracovních povinností formou nižších či žádných prémiových odměn, nebo by firma HERAP mohla určit, tzv. dílenského mistra, tedy zodpovědného zaměstnance, který by byl přímo zodpovědný za správné dodržování povinností ostatních zaměstnanců.

V závěru je nutno říci, že ačkoliv ve firmě existují jisté nedostatky v rámci BOZP, je bezpečnost při práci jako taková zajištěna dobře. Problematika BOZP požaduje velkou pozornost, zkušenosti a odborné znalosti a ve velké většině podniky nejsou schopny tuto problematiku zastoupit samy. Proto je vhodné, aby BOZP zpracovávala profesionální firma – tak jako je tomu v případě firmy HERAP. Nejedná se jen o případné pokuty a sankce za špatné plnění předpisů BOZP, ale především o zdraví zaměstnanců, proto je nutné bezpečnost na pracovišti nepodceňovat.

Seznam použitých zdrojů

1. DANDOVÁ, Eva. *Evidence pracovních úrazů - nařízení vlády č. 201/2010 Sb.* Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, 79 s. Bezpečnost práce v praxi. ISBN 978-80-7357-654-7.
2. VEBER, Jaromír a Eva PINCOVÁ. *Management bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.* Praha: Professional Publishing, 2008, 149 s. ISBN 978-80-86946-46-7.
3. ŠALAMON, Pavel. *Práce v lese a na pracovištích obdobného charakteru.* Praha: Aspi, 2009, 103 s. Bezpečnost práce v praxi. ISBN 9788073573980.
4. Kniha úrazů. In: *Bezpečnost a ochrana zdraví při práci* [online]. Cerekvice nad Loučnou: Marek Zeman, 2007 [cit. 2016-12-25]. Dostupné z: bozpzeman.cz/userfiles/file/kniha_urazu_uvod.pdf
5. Kniha úrazů je dobrým pomocníkem při prevenci. Pokud ji nemáte, hrozí vám vysoká pokuta. In: *Informační portál o bezpečnosti práce* [online]. Praha: Magazín BezpečnostPráce.info, 2015 [cit. 2016-12-27]. Dostupné z: <http://www.bezpecnostprace.info/item/kniha-urazu-je-dobrym-pomocnikem-pri-prevenci-pokud-ji-nemate-hrozi-vam-vysoka-pokuta>
6. RANDLOVÁ, Nataša a Petr HŮRKA. *Zákoník práce: Významná novela zákoníku práce účinná od 1. 10. 2015.* Ostrava: Sagit, 2015. ISBN 978-80-7488-129-9.
7. NEUGEBAUER, Tomáš. *Poskytování osobních ochranných pracovních prostředků a ochranných nápojů.* Praha: ASPI, 2007, 80 s. Bezpečnost práce v praxi. ISBN 9788073573102.
8. BOZP: Povinnosti zaměstnavatele. In: *Bezpečnost a ochrana zdraví při práci* [online]. Cerekvice nad Loučnou: Marek Zeman, 2007 [cit. 2016-12-27]. Dostupné z: <http://www.bozpzeman.cz/bozp.htm#povinnosti-zamestnavatele>
9. Kategorizace prací. *BOZPinfo: Oborový portál pro BOZP* [online]. Praha: Výzkumný ústav bezpečnosti práce, 2015 [cit. 2017-01-02]. Dostupné z: <http://www.bozpinfo.cz/kategorizace-praci-1>
10. Zařazení prací do kategorií. *SAW: Safety at work* [online]. Uherské Hradiště: Vít Hofman, 2014 [cit. 2017-01-02]. Dostupné z: <http://www.bezpecnostpraceuh.cz/news/zarazeni-praci-do-kategorii-kategorizace-praci-/>

11. Prevence rizik: Bezpečnost a ochrana zdraví při práci. *DT Safety: Služby BOZP a PO* [online]. Píšť: Daniel Tvrđý [cit. 2017-01-02]. Dostupné z: <http://www.dt-safety.cz/index.php/vyhledavani-a-vyhodnocovani-rizik>
12. Pitný režim zaměstnanců a ochranné nápoje na pracovišti.: Jaké jsou povinnosti zaměstnavatelů a co říká zákon? *Informační portál o bezpečnosti práce* [online]. Praha: Magazín BezpečnostPráce.info, 2015 [cit. 2017-01-16]. Dostupné z: <http://www.bezpecnostprace.info/item/pitny-rezim-zamestnancu-ochranne-napoje-na-pracovisti>
13. Osobní ochranné pracovní prostředky. *CIVOP: Chráníme Vás při práci* [online]. Praha: Společnost CIVOP, 2015 [cit. 2017-01-16]. Dostupné z: <http://www.civop.cz/osobni-ochranne-pracovni-prostredky/>
14. Školení zaměstnanců v oblasti BOZP. *IPodnikatel: Portál pro začínající podnikatele* [online]. Zlín: Jakub Křížka, 2011 [cit. 2017-01-17]. Dostupné z: <http://www.ipodnikatel.cz/Bezpecnost-a-ochrana-zdravi-pri-praci/skoleni-zamestnancu-v-oblasti-bozp.html>
15. GOGOVÁ, Radana, Petr HŮRKA a Helena ÚLEHOVÁ. *Pracovní doba podle zákoníku práce a dalších souvisejících předpisů: 2. přepracované vydání*. 2. Praha: ANAG, 2012. ISBN 978-80-7263-759-1.
16. Články na téma Bezpečnostní přestávky. *BOZPinfo: Oborový portál pro BOZP* [online]. Praha: Výzkumný ústav bezpečnosti práce, 2013 [cit. 2017-03-12]. Dostupné z: <http://www.bozpinfo.cz/clanky-na-tema-bezpecnostni-prestavky>
17. ELIÁŠ, Karel a kol. *Zákoník práce a související ustanovení občanského zákoníku s podrobným komentářem k 1. 1. 2014: 3. aktualizované a rozšířené vydání*. 3. Anag, 2014. ISBN 978-80-7263-857-4.
18. Bezpečnostní značení a signály. *BOZPprofi* [online]. Praha: Verlag Dashöfer, nakladatelství, 2013 [cit. 2017-01-17]. Dostupné z: http://www.bozpprofi.cz/33/bezpecnostni-znaceni-a-signaly-uniqueidgOkE4NvrWuOKaQDKuox_Z7asWQrzyPBweE61ttPd92s/
19. NEŠČÁKOVÁ, Libuše a Lucie MARELOVÁ. *Vnitřní předpisy zaměstnavatele a jiné pracovní úkony: Krok za krokem*. Praha: Grada Publishing, 2013. ISBN 978-80-247-4622-7.

20. Evidence a hlášení pracovních úrazů od roku 2015. *Portál Pohoda* [online]. Jihlava: STORMWARE, 2015 [cit. 2017-01-17]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/zakon-a-pravo/pracovni-pravo/novinky-v-evidenci-a-hlaseni-pracovnich-urazu-od-r/>
21. Ekonomické subjekty v Libereckém kraji k 31. 12. 2015. *Český statistický úřad* [online]. Liberec: Hana Kořátková, 2015 [cit. 2017-02-27]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xl/160406_res
22. Co je to CZ-NACE? *Jak na E-tržby* [online]. Praha: Dotykačka, 2015 [cit. 2017-02-27]. Dostupné z: <http://www.jaknaetrzby.cz/eet/zakladni-informace/co-je-to-cz-nace/>
23. NACE - Evropská klasifikace ekonomických činností. *ManagementMania.com* [online]. Wilmington (DE): ManagementMania.com, 2016 [cit. 2017-02-27]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/nace>
24. Klasifikace ekonomických činností (CZ-NACE). *BusinessInfo: Oficiální portál pro podnikání a export* [online]. Praha: Mladá fronta, 2009 [cit. 2017-02-27]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/klasifikace-ekonomicky-ch-cinnost-cz-nace-3101.html>
25. CZ-NACE - 16: Zpracování dřeva, výroba dřevěných, korkových, proutěných a slaměných výrobků, kromě nábytku. *Sbírka právních předpisů: Průvodce zákony ČR* [online]. Hradec Králové: ESIPA, c2002-2017 [cit. 2017-03-13]. Dostupné z: <http://www.esipa.cz/sbirka/sbsrv.dll/sezn?DR=NRD&NR=CZNACE&KAP=16>
26. Hlášení pracovních úrazů. *Státní úřad inspekce práce* [online]. Opava: Státní úřad inspekce práce [cit. 2017-02-27]. Dostupné z: <http://www.suip.cz/hlaseni-pracovnich-urazu/>
27. Formuláře BOZP. *BOZPinfo: Oborový portál pro BOZP* [online]. (PDF). Praha: Výzkumný ústav bezpečnosti práce, c2002-2017 [cit. 2017-03-13]. Dostupné z: <http://www.bozpinfo.cz/formulare-bozpzp>

Firemní literatura

Pavel Šomjak – HERAP, Hejnice. *Základní dokumentace BOZP*. 2011. 108 s.

Pavel Šomjak – HERAP, Hejnice. *Knihy úrazů a poranění*. 2004. 11 s.

7 Seznam zkratk

- BOZP – bezpečnost a ochrana zdraví při práci
- ČSÚ – Český statistický úřad
- dB – decibel
- EU – Evropská unie
- OOPP – osobní ochranné pracovní prostředky
- PO – požární ochrana
- PPLP – preventivní pracovně lékařská péče

8 Přílohy

Příloha 1: Záznam o úrazu (vzor)	63
--	----

„Příloha č. 1 k nařízení vlády č. 201/2010 Sb.

VZOR
ZÁZNAM O ÚRAZU

- smrtelném
 s hospitalizací delší než 5 dnů
 ostatním

Evidenční číslo záznamu ⁴⁾:Evidenční číslo zaměstnavatele ⁵⁾:

A. Údaje o zaměstnavateli, u kterého je úrazem postižený zaměstnanec v základním pracovněprávním vztahu

1. IČO: Název zaměstnavatele a jeho sídlo (adresa):	2. Hlavní činnost (CZ-NACE), v jejímž rámci k úrazu došlo:
	3. Místo, kde k úrazu došlo ⁶⁾
	4. Bylo místo úrazu pravidelným pracovištěm úrazem postiženého zaměstnance? ☐ Ano ☐ Ne

B. Údaje o zaměstnavateli, u kterého k úrazu došlo (pokud se nejedná o zaměstnavatele uvedeného v části A záznamu):

1. IČO: Název zaměstnavatele a jeho sídlo (adresa):	2. Hlavní činnost (CZ-NACE), v jejímž rámci k úrazu došlo:
	3. Místo, kde k úrazu došlo:

C. Údaje o úrazem postiženém zaměstnanci

1. Jméno a příjmení:	Pohlaví: ☐ Muž ☐ Žena
2. Datum narození:	3. Státní občanství:
4. Adresa pro doručování:	
5. Klasifikace zaměstnání (CZ-ISCO):	6. Činnost, při které k úrazu došlo ⁴⁾ :
7. Délka trvání základního pracovněprávního vztahu u zaměstnavatele roků: měsíců:	

8. Úrazem postižený je:			☐ zaměstnanec v pracovním poměru ☐ zaměstnanec zaměstnaný na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr ☐ osoba vykonávající činnosti nebo poskytující služby mimo pracovněprávní vztahy (§ 12 zákona č. 309/2006 Sb.)
9. Trvání pracovní neschopnosti následkem úrazu ^{e1} :			
od:	do:	celkem kalendářních dnů:	

D. Údaje o úrazu

1. Datum úrazu: Hodina úrazu: Datum úmrtí úrazem postiženého zaměstnance:		2. Počet hodin odpracovaných bezprostředně před vznikem úrazu:	
3. Druh zranění ^{d)} :		4. Zraněná část těla ^{e)} :	
5. Počet zraněných osob celkem:			
6. Co bylo zdrojem úrazu? ☐ dopravní prostředek ☐ stroje a zařízení přenosná nebo mobilní ☐ materiál, břemena, předměty (pád, přiražení, odlétnutí, náraz, zavalení) ☐ pád na rovině, z výšky, do hloubky, propadnutí ☐ nástroj, přístroj, nářadí		☐ průmyslové škodliviny, chemické látky, biologické činitele ☐ horké látky a předměty, oheň a výbušniny ☐ stroje a zařízení stabilní ☐ lidé, zvířata nebo přírodní živly ☐ elektrická energie ☐ jiný blíže nespécifikovaný zdroj a)	
7. Proč k úrazu došlo? (příčiny) ☐ pro poruchu nebo vadný stav některého ze zdrojů úrazu ☐ pro špatné nebo nedostatečné vyhodnocení rizika zaměstnavatelem ☐ pro závady na pracovišti		☐ pro nedostatečné osobní zajištění zaměstnance včetně osobních ochranných pracovních prostředků ☐ pro porušení předpisů vztahujících se k práci nebo pokynů zaměstnavatele úrazem postiženého zaměstnance ☐ pro nepředvídatelné riziko práce nebo selhání lidského činitele ☐ pro jiný, blíže nespécifikovaný důvod a)	
8. Byla u úrazem postiženého zaměstnance provedena kontrola přítomnosti alkoholu nebo jiných návykových látek, a pokud ano, s jakým výsledkem? Ano: Ne: výsledek:			

9. Popis úrazového děje, rozvedení popisu místa, příčin a okolností, za nichž došlo k úrazu.

(V případě potřeby připojte další list.)

a)

10. Uveďte, jaké předpisy byly v souvislosti s úrazem porušeny a kým, pokud bylo jejich porušení do doby odeslání záznamu zjištěno. *(V případě potřeby připojte další list.)^{b)}*

11. Opatření přijatá k zabránění opakování pracovního úrazu:

E. Vyjádření úrazem postiženého zaměstnance a svědků úrazu, případně dalších osob

--

Úrazem postižený zaměstnanec	_____
	datum, jméno, příjmení a podpis
Svědci	_____
	datum, jméno, příjmení a podpis

	datum, jméno, příjmení a podpis
Zástupce zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci ¹⁾	_____
	datum, jméno, příjmení a podpis
Za odborovou organizaci ¹⁾	_____
	datum, jméno, příjmení a podpis
Za zaměstnavatele ¹⁾	_____
	datum, jméno, příjmení a podpis
	pracovní zařazení:

- a) Vyplní orgán inspekce práce, popřípadě orgán státní báňské správy.
- b) Vyplní zaměstnavatel.
- c) Uvede se typ pracoviště, pracovní plochy nebo lokality, kde byl úrazem postižený zaměstnanec přítomen nebo pracoval těsně před úrazem, a kde došlo k úrazu, například průmyslová plocha, stavební plocha, zemědělská nebo lesní plocha, zdravotnické zařízení, terciální sféra - úřad.
- d) Činností se rozumí hlavní typ práce s určitou délkou trvání, kterou úrazem postižený zaměstnanec vykonával v čase, kdy k úrazu došlo, například svařování plamenem. Nejedná se o konkrétní úkon, například zapálení hořáku při svařování plamenem.
- e) Konec pracovní neschopnosti se vyplňuje pouze v případě, kdy byla tato pracovní neschopnost skutečně ukončena.

Zdroj: (27)